

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

◆◆◆ ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
◆◆ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

***** ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ΄.

1907 - 1908

ΑΘΗΝΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Ζ. ΕΤΟΥΣ

ΣΥΝΤΑΞΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. Καλογερόπουλος

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ: Α. Αδαμαντίου. — Σπ. Δε-
Βιάζης. — Ι. Βουλόμενος. — Κ. Γούναρης. — Πολ.
Δημητρακόπουλος. — Κλεαρέτη Δίπλα — Αίμ.
'Ελευθεριάδης. — Μ. 'Επιφάνης. — Θρ. Ζωτό-
πουλος. — Α. Ζώης. — Ν. Καζαντζάκης. — Κ.
Καιροφύλας. — 'Ελπίς Καλογεροπούλου. — 'Ελ.
Λάμαρη. — Ακ. Μωραϊτίδης. — Τιμ. Μωραϊτίνης.
— Γρηγ. Ξερόπουλος. — Θωμάς Οικονόμου. —
† 'Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου. — 'Αγγ. Πανα-
γιωτιάτου. — Ζ. Παπαντωνίου. — Κ. Πετρίδης. —
Μαρ. Πιπίτσα. — Α. Ροιτήρης. — 'Ελένη Σβορώνου.
— Μ. Σιγοῦρος. — Ν. Σπανδωνής. — Ξ. Σώ-
χος. — 'Ηλ. Τσιτσέλης. — Ι. Φαρανιάτος. — Ι.
Χρυσανθόπουλος.

* 'Αμάραντος. — Ειρήνη 'Αθηναία. — Φώτος
Γιοφύλλης. — Δάφνης. — Αίμ. — Νικ. Δροσ. —
Ζόφος. — Θήρας. — Καθημερινός. — Lalo de Ca-
stro. — Λευκός Βράχος. — Μοιραία. — Μυσοω-
τίς. — Νιόβη. — Κάθμα Νιρβαμῆ. — Οίνεις. —
Outhaw — Παρεπίδημος. — 'Ιάσων Σελινῶς. —
Σίβυλλα. — Τακῆς. — Thomas. — Ψυχῆ.

ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: Ary-René d' Yver-
mont. — Ardouen. — Francesco de Simone
Brouwer. — Μ. Γκόρκυ. — Δονναί. — Κέττυ
'Εβερσι. — Καρδοῦτσι. — Guy de Maupassant.
— Ριχάρδος Μπέρικ. — 'Οσκάρ Ουάιλντ. — J.
Plomdeur. — Henri de Regnier. — E. Ρενάν.
— Ρ. Σόλλιγγ. — Π. Σίριους.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ: Ν. 'Αλεξορίδης.
— Δ. Γαλάνης. — 'Ελ. Γεωργαντῆ. — † Ν. Γύ-
ζης. — Θ. Θωμόπουλος. — Σ. Δασκαρίδου. —
Π. Μαθιόπουλος. — Β. Μποκασιάμης. — Κ.
Παρθένης. — Θ. Ράλλης. — 'Ιουλ. Σκούφου. —
'Ελ. Σταματοπούλου. — Α. Σῶχος.

ΞΕΝΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ: Gustave Courtois.
— V. Demont-Breton. — Leon Ernest Dri-
vier. — Marqueste. — Ούγος Μέμλιγκ. — Γουί-
δος Ρένι. — Ρ. ὕβενς. — Τσιτσιανός. — Χούγγ.

ΤΖΙΓΚΟΓΡΑΦΟΙ: E. Καζάνης. — Α. Αάιος.
— Α. Πρίντζης.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

	Σελ.		Σελ.
ΔΙΣΘΗΤΙΚΗ			
Κ. 'Ο χαρακτήρ και ἡ φαιδρότης.....	30	Σπ. Δε-Βιάζης. 'Ο ἐγγλωτιστέρος τῶν ἰσ- ροκηρέων μας.....	150
» 'Η πλαστική τῶν νεωτέρων.....	53	» Καλλιτέχνης πολιτευόμενος.....	193
Καθημερινός. 'Η νέα τέχνη.....	11	Δ. Νέον βιβλίον περὶ Θεοτοκοπούλου.....	10
Ριχάρδος Μπέρικ. 'Η Ζωή και ἡ Τέχνη.....	95	Δίκ. Κωγοτανίνος Βολανάνης.....	105
Ν. Σπανδωνής. 'Ο γέλως.....	29	» Théobald Chartran.....	145
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ			
'Ανασκαφαί (Πέργαμος-Παρασαί).....	186	» 'Ιωσίας Καρδοῦτσι.....	2
'Αρχαιολογικαὶ εἰδήσεις.....	42, 209.	» Rio Ciuli.....	25
Α. 'Αδαμαντίου. Τὸ Γεράκι.....	198	» 'Ελπίς Καλογεροπούλου.....	74
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ			
Α. Κατίνα Ψυχή.....	28, 190	» Me Jean Bertheroy.....	116
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ			
Μ. Γκόρκυ. 'Η Μάγισσα.....	115		
Κλεαρέτη Δίπλα. 'Ο Ζητιάνος.....	178		
Κέττυ 'Εβερσι. 'Η γρηῃ και ἡ Νεράιδα.....	144		
'Ελπίς Καλογεροπούλου. 'Ονειρον.....	75		

	Σελ.		Σελ.
Κ. Πετρίδης. Μααλεσι γὰ μπίτι.....	202	Σίβυλλα. Χιονισμένη Φύλας.....	6
Σίβυλλα. 'Απομεινάρι τῆς ζωῆς.....	22	» Τὸ ρόδο ποῦ ξεφύλλισε.....	44
» Σποιάδια φρωτινά.....	174	» Στὴν Πανσέληνον.....	82
ΘΕΑΤΡΟΝ			
Ν. Καζαντζάκη. 'Επιμερόναι.....	98	» Καρδιά ματωμένη.....	92
» 'Επιμερόναι.....	165	» Πανσίδες κόκκινοι.....	118
ΙΣΤΟΡΙΑ			
Σπ. Δε-Βιάζης. 'Ιστορικὰ σημεῖωματα.....	90	» Τὸ δάκρυ τῆς χαρᾶς.....	138
» Δύο μελοδραματικαὶ σκηναί.....	134	Τακῆς. Κόκκινο σάβανο.....	96
Α. Ζώης. 'Η ἔορτὴ τῆς Γεωργίας ἐν Ζακύνθῳ.....	118	Thomas. Σήμερα και αὔριο.....	184
'Ηλ. Τσιτσέλης. 'Επισημιακὴ βιβλιο- γραφία.....	25, 56	Ι. Φαρανιάτος. Τελευταίαις γραμμῆς.....	155
ΚΡΙΤΙΚΗ			
Α. Γ. 'Ο Beethoven ἐν τῇ συγχρόνῳ τέχνῃ.....	162	Ψυχῆ. Φωνὴ χωρὶς ἀντικαίον.....	9
Δάφνης. Οἱ λόγοι ἐν 'Ελλάδι.....	17	Herni de Regnier. 'Η 'Αγάπη.....	65
» Θεατρικὴ ἐπιθεώρησις.....	84, 100	ΠΟΙΗΣΙΣ	
» Μία ἐκθεσις.....	182	Φώτος Γιοφύλλης. 'Αρχαία Τέχνη.....	72
Κ. Αἰ γράφοισαι 'Ελληνίδες.....	5	Κ. Γούναρης. Βενετοαῖος στὴν Κρήτη.....	54
Καθημερινός. 'Η ἴα Τέχνη.....	11	Πολ. Δημητρακόπουλος. Citadelles.....	173
Σίβυλλα. 'Η Γαλλίς ἐν τῇ τέχνῃ.....	200	Κλεαρέτη Δίπλα. Στοχασμός.....	69
Θ. Οικονόμου. Τὸ σημερινόν θέατρον.....	130	Αίμ. 'Ελευθεριάδης. Σκῆαι και ὄνειρα.....	72
Ζ. Π. 'Ο 'Αχιλλέϊων Μάρδας.....	124	Μ. 'Επιφάνης. Στὴν ἀγάπη μου.....	195
Παρεπίδημος. Τὸ Salon τῶν Παρισίων.....	86	Θ. Ζωϊόπουλος. Θρόλλος.....	28
Μ. Σιγοῦρος. 'Η πατρις τοῦ 'Οδυσσεῶς.....	35	» Μακεδονικὴ ἐκκλησία.....	54
'Ηλ. Τσιτσέλης. 'Εν ποίημα τοῦ Λαοκα- γάτου.....	180	» 'Ενας θάνατος.....	154
ΜΟΥΣΙΚΗ			
Συναυλαί.....	40, 87, 208	'Ελένη Λάμαρη. Μία μέρα.....	181
ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ			
Ειρήνη ἢ 'Αθηναία. Στὸ πλάϊ ἐνὸς μαγ- καλοῦ.....	5	» 'Ηχοί.....	181
'Αμάραντος. Lacrymae.....	31	† 'Ανδρ. Δασκαρίδης. Στὰ 'Ριτοῦτα.....	180
Ι. Βουλόμενος. Μάτια ποῦ σβένονται.....	68	Στ. Μαρτζώκης. Στὴ γιορτὴ τῆς.....	173
Νικ. Δροσ. 'Αφῶτες οὐχίς.....	123	Κάθμα Νιρβαμῆ. 'Ασὲ με πάλι.....	111
Δ. Ι. Καλογερόπουλος. Δύοις.....	64	Οίνεις. Στὸ ζομά σου.....	96
Lalo de Castro. Τὶ μοῦδιαι οἱ κωλαμίτες.....	7	'Ελένη Σβορώνου. Σιωπὴ.....	31
» Μνημόσωνο.....	48	» Νεκρὸ φίλ.....	31
» Stances.....	81	» Στεναγμοί.....	31
» Παραμῦθι ἀληθινόν.....	104	Μαρίνος Σιγοῦρος. Πεδωμένη.....	47
Λευκός Βράχος. Σὺ τώρα ἐφηνες.....	160	» Βραδύ.....	111
Μοιραία. Χιονισμένη ἄνοιξις.....	70	» Διὰ τὴν ἑκατονταετη- ρίδα τοῦ Κανόβα.....	177
» 'Εσπερινός.....	72	Francesco Brouwer. Affrettiam, il Passo!.....	80
» Κάτω ἀπὸ τὸν Ἰσκιό τῆς οὐκίας.....	99	Hood. Τραγοῦδι.....	72
» Preludio.....	120	Καρδοῦτσι. Τὸ βῶδι.....	12
» Φθινοπωρινὴ συμφωνία.....	157	Outlaw. Τῆ.....	79
Μυσοωτίς. Σκῆαι ὄνειρων.....	77	ΠΟΙΚΙΛΑ	
» Τραγοῦδι χωρὶς ρυθμό.....	79	Α. Γ. Γραμμαί.....	116
Α. Μωραϊτίδης. Τὸ εἰκόσιμα.....	33	Δάφνης. 'Ο γάμος.....	37
Κάθμα Νιρβαμῆ. Reguim.....	3	» Τὸ φιλολογικόν και κλλιτεχνικόν 1907.....	205
» Νύφη.....	34	Δίκ. Τὶ σκέπτομαι.....	45
» 'Η ἐπιστροφή τοῦ ἁ- σώτου.....	55	Ζόφος. Τὸ Saint Claud.....	136
» Νοσταλγία.....	73	Κ. Φιλοσοφία τοῦ νεῖου.....	53
» Χριστογενεϊατικόν.....	172	Κ. Καιροφύλας. Δ' 'Ανοῦνται.....	60
'Αγγ. Παναγιωτάτου. 'Ο Λαίμων τῆς με- λαγχολίας.....	50	Α. Ι. Κ. Πρὸς τὴν Α. Β. Υ. τὴν Περικλήσι- σαν Μαρίαν.....	188
'Αλεξ. Παπαδοπούλου. 'Η στήλη τοῦ Σολομῶντος.....	28	Τιμ. Μωραϊτίνης. Διατί.....	59
Μαρίκα Πιπίτσα. Παίμοι ἐν τῷ σκέπτι.....	114	Νιόβη. Lyceum-Club.....	203
'Ιάσων Σελινῶς. 'Απὸ τὰ βῆθη τῆς ψυχῆς.....	14	Γρηγ. Ξερόπουλος. Τὸ μικρὸν σκάνδαλον.....	168
» Λόγια τρελλοῦ.....	96	Ζ. Παπαντωνίου. 'Υαίνα.....	36
		Α. Παναγιωτάτου. Γνωμικά.....	135
		Ξ. Σῶχος. 'Η ἐν Τήνῳ πανηγυρίς.....	41
		'Ο Χρονογράφος. 'Η βροχὴ.....	140
		'Ι. Χρυσανθόπουλος. Αἱ 'Απόκρεια ἐν 'Αθήναις.....	18
		Γνώμαι.....	6, 123, 154
		Μειδιάματα.....	137, 159
		Σκέψεις.....	46, 72, 111, 197, 199
		Ardouen. 'Η αὐτοκτονία.....	57
		» Οἱ μαλλιαροὶ τῆς Γαλλίας.....	133
		'Α. Μάλλεν. 'Αφορισμοί.....	135
		Guy de Maupassant. 'Ο Κόσμος.....	47
		'Οσκάρ Ουάιλντ. 'Αφορισμοί.....	58

Ε. Βενάν. Αφορισμοί.....	58
Ρ. Σίλλινγκ. Σκέψεις.....	91
Π. Σίριους. Αφορισμοί.....	135
Γράμματα και Τέχνη.....	19, 38, 61, 86, 106, 126, 146 169, 191, 206

ΕΙΚΟΝΕΣ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Γ. Bargellini. Τὸ δρεῖρον (Ἐκτὸς κειμένων).	
Ούγος Μέλινγκ. Ἴησοῦς.....	13
Ροββενς. ».....	13
Τιτσιανός. ».....	13
Χούγγ. ».....	13
Ἐλ. Σεαματοπούλου. Πρὸς τὸν τάφον.	
Γουίτου Ρένν. Ἡ Ἥσος.....	29
Δ. Γαλάνης. Ἡ ἐθνικὴ ἀνάστασις.....	32
Ν. Ἀλεκτορίδης. Τὸ Σκούτιρι.....	43
Β. Μποκατόιάμπης. Ἐρριέτα.....	66
» Τὸ Μαντοῦμι.....	196
Π. Μαθιόπουλος. Ἡ ἀφάνισις.....	170
† Ν. Γύζης. Ἡ Δόξα.....	66
Gustave Courtois. Ὁ μικρὸς Ἀπόλλων.....	133
Θ. Ράλλης. Ραββίτοι τῆς Ἱερουσαλήμ.....	149
Κ. Παρθένος. Ἀγοραγορία.....	152
» Σχίδιον διαφημίσεως.....	165
Υ. Δεσιανί-Βρετον. Θαλασσινὰ πουλιὰ.....	41
Σ. Λαδικαρίδου. Σχίδιον διαφημίσεως.....	175
» Ἀντικὸν τοπίον.....	41
» Βάρκα στ' ἀγοριάλι.....	183
» Καταράκτις Αἰδηψοῦ.....	183
Γ' Συμφωνία ἀγγέλων.....	183

ΓΑΥΠΤΙΚΗ

Λεον-Δριβιέν. Πομφόλυγες.....	4
Θ. Θωμόπουλος. Μελέτη.....	67
Γ. Σκούφου. Ἀμαρνήλις.....	67
Δ. Εἰχος. Προτομή Φινάλη.....	67
Marquette. Κάμιλλος Saint Saens.....	96
Ἐλ. Γεωργαντή. Τὸ μουσικόν.....	97

ΘΕΑΤΡΟΝ

Πόππυ Χάρμουδ.....	63
Κ. Σαγιώρ ὡς Λαγκροφούλ.....	84
» ὡς « Ἄνθρωπος τῆς Ἡμέρας ».....	141
Ροζαλία Νίκα.....	85
Ἄρτεμις Κολόννα.....	89
Κυβέλη Ἀδριανού.....	101
Ἐλένη Θεοδώρου.....	102
Ε. Ασλενάδος ὡς Ἐρωτόκριτος.....	104
Μουσταῖος ὡς Μεφιτοφελής.....	104
Μαίτεριγκ.....	109
Τ. Λεπενιώτης.....	137
Ν. Λεκατοῦς ὡς Σαβλόν.....	153
Σοφία καὶ Δικνύσιος Ταβουλάρης.....	156
Δημ. Ἀλεξιάδης.....	156
Πέτρος Λαζαρίδης.....	156
Γεώργιος Τσίτσος.....	156
Πολυξένη Σοῦτσα.....	157
Πιπίνα Βονοστέρη.....	157
Ἄγλαϊα Πόλλινγκε ὡς Μήδεια.....	178

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ὁ λιμὴν τῶν Καλαμῶν.....	Σελ. 12
Ἡ γέφυρα τοῦ Νέδοντος.....	12
Τὸ νέον ἀεροπλάνον.....	59
Ἡ ἀγάγισις τῶν « Παναθηναίων ».....	100
Χωρικαὶ μητέρες ἐν Ἑλλάδι.....	120
» ἐν Αἰγύπτῳ.....	124
Τὸ κερόστατον τοῦ Ζεπελίν.....	161
Τὸ φιλίμα τῆς Μόσχης.....	174
Ἡ σημαία τοῦ Καπετῶν Μπαρμίνη.....	204

Ἀρχαιολογικαὶ

Ἐρεθία Φιλίππων.....	27
Ὁ Πύργος τοῦ ὄρθολογίου.....	112
Ἐρεθία τῆς Λίνδου.....	112
Ἡ λέτρα τοῦ Ὀμήρου.....	113
Ἀρχαῖον ἄγαλμα ἐν Σάρμῳ.....	113

Θρησκευτικαὶ

Ὁ ναὸς τῆς ἐν Τήρῳ Ἐυαγγελιστρίας.....	39
Ἐγκαίνια ναοῦ ἐν Τριπόλει.....	46
Ἱερὸν Πατριαρχεῖον Μυστρά.....	204
Κουβούκλιον Ἀγ. Γεωργίου Γερακίου.....	204

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ἰωσήφ Καρδοῦτσι.....	1
Lalo de Castro.....	5
Δ. Δημακόπουλος.....	8
Ν. Γεωργανθῆς.....	11
Καίνα Παντελάκη.....	16
Τ. Ασμπρινός.....	21
Rio Cinti.....	25
Καίνα Φόχα.....	28
Μ. Ζώρας.....	39
Σ. Σαμάρας.....	40
Alf. Longobardi.....	51
Ἐρασμία Ἀναστασιάδου.....	54
Ἐλένη Γεωργανθῆς.....	61
Ἐλίς Καλογεροπούλου.....	74, 75
Γεώργιος Περγῶ.....	87
Ἀχιλλεὺς Νέης.....	88
Πηνελόπη Νάζου.....	89
Ἄρνη Βίση.....	92
Ἀσπασία Μελισσηροῦ.....	93
Κ. Σβορώνος.....	108
Θ. Οἰκονόμου.....	108
Αἰμ. Παπαλεονάρδου.....	109
Me Jean Berthelemy.....	116
Ἡ Α.Β.Υ. ἡ πριγκήπισσα Μαρία Βονοπόδρον.....	117, 188
Μαργαρίτα Φρέν.....	127
Γκέριγκερ.....	128
Αἰλα Μαντζούνη.....	132
Bonnai.....	174
Ριχάρδος Ρέτιτχ.....	178
Ἐλένη Λάμαρη.....	181
Σ. Λακαρίδου.....	182
Κυρία καὶ δεσποινίς Ἀλ. Σκουζέ.....	189
Ἐλένη Μιροπόλακη.....	190
Ν. Ροζάν.....	207
Μαρία Βαλοσαμάκη.....	208
Ἀθηνά Ζίφου.....	208

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ'.
ΤΕΥΧΟΣ ΟΓ' — (73)
ΜΑΡΤΙΟΣ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΛΛΑΔΟΣ..... ΔΡ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... ΦΡ. 12.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 1.

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 85.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΩΣΙΑΣ ΚΑΡΔΟΥΤΣΙ.
REQUIEM ἐπὶ Κάθμα Νιβαρῆ.
ΑΙ ΓΡΑΦΟΥΣΑΙ ΕΛΛΗΝΙΑΕΣ ἐπὶ τῆς Διευ-
θύνσεως.
ΣΤΟ ΠΑΛΙ ΕΝΟΣ ΜΑΓΚΑΛΙΟΥ ἐπὶ Ελεῖ-
νης Ἀθηναίας.
ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΣ ἐπὶ Σιβήλλης.
ΤΙ ΜΟΥ ΠΛΑΝΕ ΟΙ ΚΥΚΛΑΜΙΕΣ ἐπὶ Lalo de
Castro.
ΦΩΝΗ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΑΛΛΟ ἐπὶ Ψυχῆς.
ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ. Νέον βιβλίον περὶ Θεοτοκοπού-
λου ἐπὶ Δ.—Ἡ νέα τέχνη ἐπὶ καθημερινῶν.
ΤΟ ΒΩΔΙ. Πόππυ Καρδοῦτσι. Μετάφρασις Στ.
Μαγιάδου.
ΑΠὸ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ἐπὶ Ἰάκωβος
Σελιέρ.
ΠΑΡΨΙΝΗ ΖΩΗ ἐπὶ Ary René d'Yvermont.
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ. Οἱ ἰόμοι ἐν
Ἑλλάδι, ἐπὶ Λάφινδος.—Αἱ Ἀπόκριαι ἐν Ἀ-
θήναις, ἐπὶ Ι. Χρυσανθοπούλου.
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἰωσήφ Καρδοῦτσι.—Πομφόλυγες. Ὑπὸ Λ. Ε.
Drivier.—Lalo de Castro.—Δ. Δημακόπουλος.
—Ν. Γεωργανθῆς.—Μεσσαρίνα. Ὁ λιμὴν τῶν
Καλαμῶν.—Ἡ γέφυρα τοῦ Νέδοντος.—Ὁ ἴη.
σοῦς ἐν τῇ τέχνῃ.—Ἐρεθία Ροββενς, Τιτσιανού,
Χούγγ, Μέλινγκ.—Καίνα Παντελάκη.

ΔΙΑ ΤΟ ΕΒΔΟΜΟΝ ΕΤΟΣ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΙ

ή «Πανακοθήκη» ένα θανάσιον ΔΩΡΟΝ διὰ τοὺς συνδρομητὰς της.
Ἡ καὶ εἰς δωρομένη φωτοτυπία ἐφέτος δὲ εἶνε ὑπὸ ἐποψιν τέχνης

ΕΚΤΑΚΤΩΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ

Ὁ μοναδικὸς φωτοτύπος κ. Β. Παλαγιαννόπουλος δὲ δεῖξη ὄλην τὴν τέχνην μετὰ τὰ ἄρι ἀφιχθέντα τέλεια μηχανήματά του.

Ἡ μετὰ τοῦ προσεχοῦς φύλλου εἰς τοὺς προπληρώνοντας μόνον συνδρομητὰς διανεμηθησομένη εἰκὼν δὲ ἐκτυπωθῆ εἰς μέγα σχῆμα ἐπὶ πολυτελοῦς χαρτὸν δὲ εἶνε δὲ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ

Ἔργον τοῦ Ἰταλοῦ ζωγράφου G. Bargellini

κατάλληλος ἵνα ἀναρτῆται ἐν πλαισίῳ.

Ἡ ἐφετινὴ φωτοτυπία δὲ ἐκδοθῆ εἰς ὀλίγα ἀντίτυπα.

Ἐὰ τὴν λάβωσι ἐκ τῶν συνδρομητῶν μας μόνον οἱ προπληρώνοντες.

Ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλον ἄρχεται τὸ ἑβδομὸν ἔτος τῆς «Πανακοθήκης». Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς κ. κ. συνδρομητὰς καὶ ἰδίᾳ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῷ ἑξωτερικῷ, ὅπως ἐθαροστηθοῦν καὶ ἀποστείλουν ἅπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ, ἄνευ ἄλλης ὑπομνήσεως, τὴν συνδρομὴν τοῦ ἀρχομένου

ΕΒΔΟΜΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἡ «Πανακοθήκη», πληροῦσα τὰς ἐποχεώσεις αὐτῆς ἀνελλιπῶς πρὸς τοὺς συνδρομητὰς της, δικαιούται νὰ ἀναμῆν καὶ παρ' αὐτῶν ὁμοίως τὴν ἔγκαιρον ἀπότασιν τῆς συνδρομῆς, παρεχομένης οὕτω πραγματικῆς τῆς υποστηρίξεώς των, ἥς ἄνευ ἀποβαίνει δυσχερὴς πᾶσα μεταρρύθμισις.

Πρὸς τοὺς ἑγγραφομένους ἀπὸ 1ης Μαρτίου νέους συνδρομητὰς καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τῶν παλαιῶν ὅσοι ἠθελον ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἀποστείλει ἡμῖν ἅπ' εὐθείας τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν των διὰ ταχυδρομικῆς ἢ τραπεζικῆς ἐπιταγῆς, τῶν ἐξόδων αὐτῆς ὑπολογιζομένων εἰς βᾶρος μας, προσφέρομεν ὡς

ΔΩΡΟΝ

κατ' ἐκλογὴν οἰανδήποτε ἐκδοσὴν ζητήσουν ἐκ τῶν κάτωθι ἀναφερομένων, ἀναλαμβάνοντες νὰ τὴν ἀποστείλωμεν ἑλευθέραν παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους. Οἱ προπληρώνοντες πρὸς ἡμᾶς κ. κ. συνδρομητὰς δύνανται νὰ λάβωσι

ΔΩΡΕΑΝ

ἐν ἀντίτυπον ἐκ τῶν κάτωθι ἀναφερομένων βιβλίων καὶ συγχρόνως ἐν ἀντίτυπον ἐκ τῶν εἰκόντων.

Τὰ προσφερόμενα βιβλία εἶνε:

1) «Χρυσάνθεμα», τόμος εἰκονογραφημένος ἐκ σελ. 184 τοῦ κ. Δ. Καλογεροπούλου. Ἀξίας δρ. 3.

2) Σελίδες, τόμος διηγημάτων, ἐκ σελ. 128, τοῦ κ. Δ. Καλογεροπούλου. Ἀξίας δρ. 2.

3) «Ἐπετηρὶς Φιλολογῶν». Δεῦκαμα ἔργων Ἑλλήνων ζωγράφων καὶ γλυπτῶν μετὰ καλλιτεχνικῶν ἄρθρων διακεκριμένων λογίων. Ἀξίας δρ. 3.

4) Οἱ δύο πόνοι, δράμα τοῦ Φρανσοῦ Κοππέ. Ἀξίας δρ. 1.

Αἱ δὲ προσφερόμεναι εἰκόνες εἶνε αἱ ἐξῆς:

5) Τὸ Πάσχα ἐν Ἑλλάδι, φωτοτυπία ὑπὸ Φρίξου Ἀριστέως. Ἀξίας δρ. 1.

6) Ἡ μικρὰ ἐπαίτις, πίναξ τοῦ Perrault. Ἀξίας δρ. 1.

7) Ἡ αἰώρα, φωτοτυπία, ὑπὸ Rochegrosse. Ἀξίας δρ. 1.

8) Ὁ ἀποχωρισμὸς τῆς νύμφης, φωτοτυπία μεγάλου σχήματος. Ἀξίας δρ. 1.

9) Εἰκοσὶ καλλιτεχνικὰ δελτάκια μετὰ ἔργα καλλιτεχνῶν. Ἀξίας δρ. 2.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΟΙΣ

οἱ ἑγγραφομένοι συνδρομητὰ καὶ ἀνανεοῦντες τὴν συνδρομὴν των

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΟΥ

δύνανται νὰ λαμβάνουν τὰς ἐξῆς ἐκδόσεις μετὰ ἐκπτώσιν:

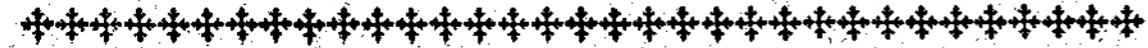
Τὴν Σφύραν, ἑβδομαδιαίαν σατυρικὴν ἐφημερίδα μετὰ 3 δρ. τὸ ἔτος (ἀντὶ 5).

Τὸ «Μεσοβνιακὸν Ἡμερολόγιον», μετὰ 1 δρ. (ἀντὶ 2).

Τὰ «Φύλλα Ἡμερολογίου», μετὰ 50 λεπτά (ἀντὶ 1 δρ.).

ΙΩΣΙΑΣ ΚΑΡΔΟΥΤΣΙ

ΙΩΣΙΑΣ ΚΑΡΔΟΥΤΣΙ

ΕΤΑ τριών και πλέον αιώνων ουσίη—δηλαδή από του ειδωλολατρικού κ. ι χριστιανικού εκείνου δένδρου της Αναγεννήσεως εκ του οποίου τόσον αφηνιδίως ανεφύη και ηρθήσεν η μεγαλοφυΐα του Τουρκουάτου Τάσσου και του Λονδοβίκου Αριστότου—η Ίταλία εδρεν ύπαξ

ετι την εύγενή και μελιδικήν φωνήν της. Ο δέκατος έννατος αιώνας ήρχισεν μετά την μεγάλην επανάστασιν διά των ζουμάτων του Αλφρέου και των ποιημάτων του Μόντη και του Φωσκόλου, διά μίαν δε άκόμη φορήν εδρε την εύθειαν και αναλεπταμένην οδόν προς την μεγάλην ποίησιν, την αναγεννήσασαν πάλιν μετά βραχείου διαπέλιν ρομαντισμού και κλασικισμού την παροπαράδοτον εκδήλωσιν του έθνικου μεγαλείου και των ιδεωδών. Έν μέσω των τραχέων άγώνων ύπερ της ανεξαρτησίας και της έθνικης ένότητος και εις ημέρας βιοιότητων συγκινήσεως και σκληροτάτων ήττών, η Ίταλία διετήρησεν άδικτον την προς τους ποιητές πίστιν, από του κλασικού και μελαγχολικού Λεοπάδη μέχρι του ρομαντικού και φιλοδοξήσου Μαντζόνη.

Άλλά τα ήμέσως επακολουθήσαντα έτη μετά του 1870, το μοιραίον έτος της τελικής πολιτικής και έθνικης άνασυντάξεως, μετά της άνανεώσεως άγριότητος των τελειωτικών μαχών να καταγράφονται διά νέου ποιητικού φωτός. Ο Γκουζέπε Γαριβάλδης και εις την φιλολογοίαν και εις την ποίησιν ήρχισεν να ύφίσταται βαθμιαίαν μεταμόρφωσιν. Ο κλασικισμός με τις άτομοτικές του τάσεις ήρχισεν να φρυγαδέεται υπό του λαϊκού ρομαντισμού. Η ούσια της σκέψεως, ιδιαίτερος δε η δλιγώτερον λοχυρά και διαρκής ούσια, η άποτελεμένη εξ αλοδήματος και ένθουσιασμού, ειχε καταβάλλει, σχεδόν κατασυντήρησε τον τελικόν φιλολογικόν τύπον.

Η λυρική ποίησις υπό την έπιρροήν των πολεμικών γεγονότων ειχε προσλάβει καταφανή έπικόν τύπον. Την τραγικώς αυστηράν ποίησιν του Λεοπάδη ειχε διαδεχθή η ποίησις του Τζιόσση, του Αλεάδη, του Γιοβάνη Πράτη. Ο Ιταλικός λαός έκλιεν η μάλλον προτιμά ηδη την ποίησιν την ζωντανήν και έμπνευσμένην υπό των ήρωικών μαχών των πελεμικών πεδίων άντι των ειρηνικής έμπνεύσεως και ρομαντικότητος ποιημάτων.

Τα καϊκά ήματα της επανάστασεως, το ήσμα του Γαριβάλδου, ο προφητικός ύμνος του Γοδφρέδου Μαμέλι, η δηκτική πολιτική οάντρα του Γιουζέπε Τζιόσση ήγειραν εγκραδιώτερον τον ένθουσιασμόν η οι σοβαροπρεπέεις στίχοι των κλασικών ποιητών.

Μετά το 1870 όμως όταν η πραγματοποιήσις της άτυχοϋς και κάπως αφηνιδίου ειρήνης ήλθεν άποτόμως να διακόψη την θορυβώδη και παρατεταμένην ήχώ των πολεμικών άμάτων και όταν το τελευταίον τηλεβόλον του έκπυροσφοτήσαν προ της Πάρια Πλα έσημανεν εις τους Ίταλους την άφύπνισιν εκ του μακρού εκείνου όνειρου ενός και πλέον αιώνας, η δημοσία και η ιδιωτική ζωή του έθνους προς στιγμήν έφάνη έκπυροσφοθείσα.

Κατά την ψυχολογικήν αυτήν στιγμήν του έθνικου βίου της Ίταλίας ήρχισαν ήμωπιζόμενοι νέοι άνδρες και νέοι ποιηταί. Ο κλασικισμός και ο ρομαντισμός, ως ο λευκός καπνός των τελευταίων έκπυροσφοτήσεως, ή-

χισαν να εξαφανίζονται μακρὰν εις τον ορίζοντα. Κατά την μοιραίον αυτήν στιγμήν ένεφαντοση ο μέγας ποιητής, όστις ήτο προωρισμένος να δείξη εις τους Ίταλους τον δρόμον της προόδου προς την έθνικήν αναγέννησιν. Ο ποιητής αυτός ήτο ο Καρδοΰτσι όστις εις την νεότητά του (1850—1870) ειχε γράψει δύο βιβλία στίχων τα όποια ειχον παρέλθει άπαρατήρητα και μόνον εις στενόν κύκλον φίλων ήσαν γνωστά.

Εις τα ποιήματά του έκείνα ο Καρδοΰτσι ειχεν άπλήρησιν τα τραγούδια των μαχών, το δε Μοντεβέλο, το Παλέστρο, η Μαγέντα, ο Σάν Μαργίτος, το Άσπρομόντε και το Κουρατόνε τα εξ αίματος και φλογών έπικά των ήχη άπετυπώθησαν εις τα σονέτα και τις φδάς των νεανικών τόμων του ποιητού. Τα πολιτικά ιδεώδη του ποιητού, άκολουθοΰντος τα ήρωικά βήματα του Γαριβάλδου και του Μαντζόνη, ήσαν δημοκρατικά, και έπρόκειτο να εξακολουθήσουν τοιαύτα και άκόμη μετά την αποκατάστασιν του βασιλείου της Ίταλίας εις την παλικήν Ρώμην.

Ο ποιητής, όστις ειχε τύχει ύψιστάτης εκπαιδεύσεως και έλάτρευεν τον Βιργίλιον και τον Οράτιον, κατά την ψυχολογικήν εκείνην στιγμήν της ζωής του ύπέστη παραδόξον και βαθυτάτην την έπήρησιν του Έρρίκου Αίνε. Ένψ οι άλλοι ποιηταί της Ίταλίας, άηδιασμένοι με τις νέας συνθήκας της παιρίδος των, έστρεφον τους στίχους των προς άλλους έρωτας πρακτικωτάτους ίσως άλλ' δλιγώτερον άγνοΰς, ο Καρδοΰτσι εξ ένστικτου προκατήψως κλασικισμὸν ήρχισεν να υνάσση τοίς συνάδέεφους και συμπατριώτας του διά των δηλητηριωδών βελών, τα όποια ειχε κληρονομήσει από τον Αίνε.

Ότω κατ' ανάγκην το έργο του ποιητού ήρχισεν διά της υνυσούσης σαύρας των σονέτων. Η οικονομική άναγέννησις της παιρίδος τον εγκαινιάσθη υπό των δριμέων στίχων του μεγάλου ποιητού.

Καθ' όν χρόνον οι κριτικοί συνωσιζόντο εκθροικώτατοι και επιθετικώτατοι γρω του Καρδοΰτσι, ο ποιητής έδημοσίευσεν την ποιητικήν συλλογήν του.

«Νέοι Ρυθμοί» (1861—1887) εν είδει σχολίων και συνεχείας της φήδης του Προμηθέως, εις την όποιαν η μικρόλογος τέχνη του Καρδοΰτσι προσλημβάνει ώρισμένην τάσιν προς τον άγνότερον κλασικόν τύπον, ιδιαίτερος δε εις τις τρεις «Prima vere elleniche», αίνως άπολυτοί τον πυρήνα και εις τις πολύτιμότερα κοσμήματα του βιβλίου του Καρδοΰτσι και ίσως οι μεγαλείτεροι του ποιητού λυρικοί στίχοι—εις τα ποιήματα αυτά έκμυείται η Έλλάς, η αιώνια μήτηρ του τελείου μαρμαρόν, των μεγάλων σκέψεων και της άγνης ώραιότητος, η έμπνεύσασα τοίς ποιητάς όλων των χρόνων και όλων των ένθων από του Κήϊτε και του Γκαίτε μέχρι του Φωσκόλου.

Ο ποιητής αναλόγως της εξέλιξεως του έθνους τον όφιστάται κατά καιρούς μεταμορφώσασιν. Η Ίταλία μετά την έπίτευξιν της ένότητός της δεικνύει τάσεις μοναρχικίας. Και ο Καρδοΰτσι έπομένως συνεκεία νοσηκής εξέλιξεως όχι των πεποιθήσεών του, αλλά της ιστορίας εγκαινιάζει νέαν ποιητικήν έννοχήν, όπως έκμυνήση το μείδιμα της ώφραλας βασιλείσεως Μαργαρίτας.

Ο ποιητής των «Νέων Ρυθμών», ο έκμυνήσας τα έλληνα ιδεώδη εις μελωδικούς Ιταλικούς στίχους, έδρίσκει δι' ο παλαιός τύπος της ποιήσεός τον ήτο πολύ στενός διά τις νέας έμπνεύσεεις του διη τα εθρονόμενα όνειρα της Ρώμης και εγκαινιάζει νέαν ποίησιν, την κλασικήν, διά της όποίας ψάλλει τα όνειρα της ένθουσισης Ίταλίας.

XXXXXXXXXXXX

REQUIEM

ΥΝΤΡΙΜΜΙΑ από βράχους κι' από φύκη το πλέξαν το σπιτάκι μας στην άκρη του γιαλού. Κατώφλι του γίνονται οι άφροι και η άρμύρα και στη στέγη του άπάνω άγαπούν ακόμα και σμίγουν ακόμα άπελπισμένα μέσα στον θάνατο τα κογχύλια. Από τα βάθη του πέλαγου άνέβαιναν κατακρυφώντας τα ώμορφα πετράδια χρόνια και χρόνια τώρα κι' απλώθηκαν χάμω στο βράχινο σπιτάκι μας και μας έστρωσαν κρεββάτια πέτρινα.

Ποιά ήταν η νεράιδα — την είδες εσύ; που μας πήρε από το χέρι, μας έπέρασε από τους βράχους, μέσα άπυ τα νερά, άπάνω από το τριζοβολητό των άμμων κι' έσκυψε χαμογελώντας και μας έσπρωξε σιγά - σιγά, κι' άπαλώτατα στο βράχινο σπιτάκι;

Ένα κύμα έγέλασε την ώρα που μπαίναμε, έσύρθηκε ίσα με τα πόδια μας και κάτι μας ειπε κι' έφυγε. Ένα πουλί του γιαλού τ' άκουσε, επέταξε από ένα βράχο άπέναντι, έσκυψε και μας ειπε κι' έφυγε. Κάτι ειπε στον άγέρα και τα μαλλιά μας εκινήθηκαν ξάφνου κι' έφιληθήκαν από κάποιον μυστικό, άγέρινο χάδι.

Πέρχ, στα βάθη, καράβια άκινήτουσαν και του κάκου, μας φαινόταν, προσπαθούσαν να χωρίσουν τον ούρανό από τη θάλασσα. Άπάνω στον γιάλο έβάραινε ο ήλιος. Και ειπα: Ο Άγγελος της Άγάπης και της Οδύνης εινε άδελφοί. Στα βάθη μόνο τα γαλανά κι' ασάλευτα των νερών κοιμίζται πεθαμένη η Γαλήνη. Η καρδιά μου λαμποκοπά άπάνω στα κύματα και βουλιάζει — ω πώς βουλιάζει βαρείά από τον πόνο και πηγαίνει νύβρη άπελπισμένη την άγάπη μου πεθαιμένη στα βάθη των νερών...

Έβαλε το χέρι της άπάνω στο χέρι μου — ω πόσο κρύο ήταν το χέρι της σαν νύβρινα από τα βάθη του γιαλού! και μουπε: Πού νυττάζεις; Άνατρίχισα όλος και την κύτταξ. Το σώμα της διαγράφεται έμορφότατο άπάνω στο πέτρινο κρεββάτι. Ένα κύμα πάλι έγέλασε. Από το άνοιγμα ενός βράχου, άπέναντι, δύο μάτια γαλανά κάποιας νεράιδας μ' εκύτ-

ταζαν. Άπάνω στη στέγη άγαπούσαν, κολλημένα, τα κογχύλια.

Το πόδι της το ένα ήταν πλεγμένο άπάνω στο άλλο σε ήδονικώτατες καμπυλότητες γραμμών και το ένα χέρι της της ήταν προσκεφάλι και το πρόσωπό της το μισό φαινόταν και τα μαλλιά της έπαιζαν άπάνω κι' από τα κλειστά της τα ώχρότατα χείλη άνέβλυζε κι' έχυνόταν άθύρβη σ' όλο της το πρόσωπο και σ' όλο της το σώμα, θαρρούσε, ένα χαμόγελο.

Μπροστά μας από τη σχισμάδα του βράχου όλοι οι θεοί της θάλασσας συνάχτηκαν και τη θαρούσαν. Κι' ένιωσα, έγέμισε το βράχινο σπιτάκι μας άνοιγοκλείσματα φτερών, κι' άνατριχιάσματα φιλημάτων και μέσα στη ψυχή μου έννοιωσα όλους τους θεούς της θάλασσας να γέρνουν και να τη θαρούσε.

Έβαλα τη ψυχή μου άπάνω στα κύματα, τα χείρια μου απλώθηκαν άπελπισμένα στη περιώδων μουσική του θανάτου που άνέβαινε από τα σπλάχνα του γιαλού κι' άπάνω στα μνήματα που άνοίγουν τα κύματα έξάπλωσα τις έλπίδες μου όλες και τις χαρές μου όλες, εκύτταξα την άγάπη μου που χαμογελούσε στα πέτρινα κρεββάτια και ειπα: «Ο Άγγελος της Άγάπης και του Θανάτου εινε άδελφοί. Όταν Σου λέω πώς Σ' άγαπώ, μήν το πιστεύεις. Άν άγαπώ τα μάτια Σου τα μεγάλα τ' άγαπώ γιατί μοιάζουν της Άγαπημένης μου. Άν άφίνω άπάνω στο κορμί Σου να γέρνουν οι έπιθυμίες μου όλες, το κάνω γιατί το κορμί Σου εινε όμορφο κι' όταν κοιτάται εκπλωμένο άπάνω σε πετράδια του γιαλού μου ένθυμίζει την Άγαπημένη μου. Άν μ' άρέσει η άγάπη Σου και την άφίνω να σπίζει σιγά - σιγά το κορμί μου όλο και να διαφθείρει τη ψυχή μου και να σκάφτει όληνυχτίς τα θεμέλια του νού μου — μ' άρέσει γιατί μοιάζει και στην έκταση και στην ώμορφία και στην έλπίδα που δίνει του θανάτου με την Άγαπημένη μου... Άκουσε, όταν Σου λέω πώς Σ' άγαπώ, μήν το πιστεύεις... Άγαπώ μίαν άλλη. Τα μπράτσα Σου του κάκου πλέκονται στο κορμί μου και του κάκου άλυσσαδένεις τον νούν μου με την άγάπη... Μιά νύχτα ο πόνος έδάγκωσε κι' έκομμάτιασε τη ζωή μου. Έκκατέθηκα κι' απλώθηκα στην άμ-

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

μουδιά και είπα τον πόνο μου. Πέρα ως πέρα, γυαλό-γυαλό, χυθήκανε σε μούρμουρητό τὰ παρηγορητά της.

Εκείνη είναι η Μεγάλη, η Αιώνια, η Πρηγορήτρα. Έσὺ τί είσαι; Τῆς ἔδωκα εκείνη τὴ νύχτα τὴ ψυχὴ μου. Σ' ἓνα σπασμένο βράχο στὴ μέση-μέση τοῦ γυαλοῦ εἶνε ἀπὸ τότε ἡ ψυχὴ μου δεμένη. Εκεί τελούνται τὰ μεσάνυχτα οἱ μυστικές και περιώδυνες ἐνώσεις. Οἱ θυγατέρες τοῦ Γέρου Ὁκεανοῦ ἐρχονται χαμογελοῦσες και μὲ κάνουν συντροφιά. Τὰ πουλιά τοῦ γυαλοῦ μὲ γνωρίζουν και μ' ἀγαποῦνε. Εκεί ἀνοίγονται οἱ φλέβες τῆς ψυχῆς μου και ἡ ζωὴ μου ὅλη χύνεται ἀπάνω στὰ κύματα. Οἱ νεράιδες θέλουν νὰ μὲ λύσουν και νὰ μὲ σύρουν στὸν ἀερινὸ χορὸ των. Μὴν ἀλυσσοδέσεις τὴ ζωὴ μου μὲ τὴν ἀγάπη...»

Ἐπλεξε τὸ κορμὶ τῆς γύρω μου και μ' ἐκύτταξε στὰ μάτια κι' ἀντρίχισα.

Ναί, ναί τὸ ξέρω, ἓνα μυστήριο ἀρμενίζει στὰ μάτια Σου. Ὅταν Σ' ἀγκαλιάζω θαρρῶ ἀγκαλιάζω τὴ θάλασσα ὅλη. Τὴν Ἀγαπημένη μου. Ἴσως νᾶσαι ἡ μικρογραφία Ἐκείνης, τῆς Ἀληθινῆς... Ποιὸς ξέρει... Τὰ μυστήρια ποῦ κρύβετε οἱ δύο Σας ποιὸς τὰ ξέρει;... Ἐχεις

κι' ἐσὺ τὴ δύναμι νὰ ξεριζώνεις και νὰ κομματιάζεις ὅπως Ἐκείνη βράχους και καράβια, ζωὲς ἐσὺ κι' ἀθωότητες κι' Ἰδανικά ποῦ σηκώνουν κεφάλι μπροστὰ σ' Ἐσένα. Σὲ κυττάζω ὅλη, μέσα στὸ βράχινο σπιτάκι μας. Σὲ κυττάζω ὅλη, και νοιώθω, δίνεις κι' Ἐσὺ τίς ἴδιες ἐλπίδες και στὰ μάτια Σου και στὶς καρπυλότητες τοῦ κορμιού Σου νοιώθω τίς ἴδιες ὑποσχέσεις. Τὴν ἀπέραντη, τὴν παντοδύναμη, τὴν ἀγιάτρευτη νοσταλγία τοῦ θανάτου... Νὰ βουτήση κανεὶς μὲ τὸ κεφάλι μπροστὰ, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, μὲ τὰ χέρια ἀνοιχτά στὸ Μυστήριο και στὸ Αἶνιγμα. Νὰ μὴν ὑπάρχει πλεῖα, νὰ τὸν πετοῦν τὰ κύματα και νὰ τὸν παίρνουν πάλι και νάχει κλειστὰ τὰ μάτια και πεθαμένη τὴ ψυχὴ. Ἀκουσε, μὴν τρέμεις. Ἄν Σ' ἀγαπῶ, Σ' ἀγαπῶ γιατί νοιώθω πῶς μὲ πεθαίνεις ὅλημέρα, γιατί εἶσαι τὸ μονοπάτι ποῦ φέρνει στὴν ἄλλη, τὴν αἰώνια, τὴν ἀληθινὴ μου Ἀγάπη, γιατί νοιώθω πῶς μόνο τὰ μικρά Σου χέρια, τὰ λευκότετα, και μόνο τὰ χεῖλη Σου, τὰ ὠχρότατα, και τὰ μεγάλα Σου μάτια μόνο μποροῦν νὰ μὲ κάμουν νὰ πεθάνω ὅλος, μὴν τρέμεις, νὰ πεθάνω ὅλος—και τὸ σῶμα και ἡ ψυχὴ.

ΚΑΡΜΑ ΝΙΡΒΑΜΗ

ΠΟΜΦΟΥΡΓΕΣ

Ἔργον τοῦ γλύπτου Léon—Ernest Drivier

Salon 1906.

ΑΙ ΓΡΑΦΟΥΣΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ

ΚΑΤ' εὐτυχή σύμπτωσιν εἰς τὸ σημερινὸν φύλλον τῆς «Πινακοθήκης» συναντιῶνται τέσσαρες γυναικεῖοι κάλαμοι. Τέσσαρες συνεργάτιδες μας παρελαύνουν και μᾶς δίδουν δείγματα ἐργασίας των, εἰς τὴν ὁποίαν πλανᾶται μία ἐντονος δημοιογική πνοή, και διαφαίνεται τάλαντον πολλὰ ὑποσχόμενον. Ἐως τώρα αἱ δλίγαι γράφουσαι Ἑλληνίδες ἐλάχιστα εἶχον προσθέση εἰς τὴν φιλολογικὴν παρ' ἡμῖν κίνησιν. Διέβλεπέ τις κἀποῖαν ἀναιμίαν εἰς τὰ ἔργα των. Μία τάσις δημοσιογραφικῆς ἀρθρογραφίας μᾶλλον, χωρὶς ἐξάρσεις ἰσχυρὰς, χωρὶς κομψότητα κἀν ἀνεπιτήδευτον· μία μονότονος ποιήσις και ἐν ἔμφος κουραστικόν· ὅτε σκιά φιλοσοφικῆς ἰδέας.

Ἡ «Πινακοθήκη» δύναται νὰ κανῆται εἰς πρώτη αὐτὴ ἐνεφάνισεν Ἑλληνίδας, αἱ ὁποῖαι γράφουσαι ἔχουν ἔμφος συγγραφικὸν ἄξιον ἀνεπιφυλάκτον ἐκτιμήσεως, αἱ ὁποῖαι γράφουν περισσότερον μὲ τέχνην παρὰ μὲ αἰσθημα, εἰς τρόπον ὅστε δύσκολα νὰ διακρίνη ὁ ἀναγνώστης ἂν ὁ γράφων ἀνήκει εἰς τὸ ἰσχυρόν ἢ εἰς τὸ ὥραϊον φύλλον.

Ἐπωφελομένη τῆς ἐθνικῆς ἢ «Πινακοθήκη», ἥτις πάντοτε μετὰ πεποινήσεως ἠτένισε πρὸς τὴν Ἑλληνίδα ὡς ἱκανὴν νὰ διακριθῆ και ἐν τῇ τέχνῃ και ἐν τοῖς γράμμασι, ἀδελφώνει τὰς ἀγαπητὰς συνεργάτιδάς της—τὰ ἐκλεκτότερα ἴσως πνεύματα τῆς γυναικείας παρ' ἡμῖν φιλολογικῆς ἐργασίας,—τὰς στεγάζει ὑπὸ ἓνα τίτλον και θέτει ὡς ἀέτωμα τὴν μορφήν μιᾶς ἐξ' αὐτῶν, ἥτις ἐν οἰστηλάτῳ ἐμπνεύσει συμβολίζει τὴν ἐκ τῶν νεφῶν ἀνατολήν, εἰς τὴν διανυγῆ ἀιμόσφαιραν τῆς Ἑλληνικῆς πατριδος, τοῦ γυναικείου πνεύματος, ἀτενίζοντος μὲ τοὺς πλήρεις ἐκστάσεως ὀφθαλμοὺς νέους Ὁρίζοντας και νέα Ἰδανικά.

Σ. τ. Δ.

ΣΤΟ ΠΛΑΪ ΕΝΟΣ ΜΑΓΚΑΛΙΟΥ

ΑΘΙΣΜΕΝΗ στὸ χαλί ἀλὰ Τούρκα, σκαλίζω τὴν παχιά φωτιά, και πετῶ σπιθὲς στὸν αἶρα. Τῆς μετρῶ: μιά, δύο, τρεῖς, πέντε, δέκα... Ὅττις πεῖα μ' ἐθάμπωσε τὸ λαμπύρισμά τους τὸ παράξενο και τὸ ἐκπληκτο,—ποῦ μοιάζει μὲ διψασμένο μάτι ἐρευνητοῦ ποῦ προσπαθεῖ ν' ἀνακαλύψῃ στὰ σκοτάδια,— και μαγευμένη παρασύρομαι σὲ ὄνειρα. Μὲ καίνε και δὲν τῆς αἰσθάνομαι γιατί τὸ κάψιμό τους εἶνε ὅπως και τῆς ἀγάπης τὸ κάψιμο: ὅση πεῖο

πολὺ σὲ καίει, τόση και πεῖο λίγο προσέχεις σ' αὐτό.

Σκαλίζω τὴν φωτιά πετοῦν ἡ σπιθὲς. Ἡ μιὰ κατακόκινη ἢ ἄλλη χρυσὴ σβυσμένη ἢ ἄλλη... Σὲ κάθι μιὰ διακρίνω κι' ἀπὸ ἓνα χροῖμα τῆς ψυχῆς μου.

Και χωρὶς νὰ θέλω, ἡ μνήμη μου σκαλίζει τὴν στάχτη ποῦ σωριάζεται στὸ δρόμο τοῦ παρελθόντος μου· και χωρὶς νὰ θέλω ξεθάφτω τὰ συντρίμια τῆς ὑπάρξεως μου ποῦ βρίσκονται λησμονημένα μέσα στὸ σωρὸ της. Και κλαίω. Γιατί βλέπω πῶς ὅτι καλύτερο εἶχα μέσα μου, τὸ ἄφησα πίσω μου· και τώρα δὲν φέρνω τίποτε ἄλλο πεῖα μαζύ μου, παρὰ τὸν τόπο ἐκεῖνο τὸν ἱερό, ποῦ τὸ ἐγέννησε, τὸ ἐμαγάλωσε και τὸ ἔθαψε μαζύ, εὐαίσθητον πάντα και πονεμένον.

Θά έχει ιδή κανείς, όταν προχωρή στην ακροθαλασσία, βραχάκια καλλιτεχνικά σκαμμένα από το αδιάκοπο χείδεμα του νερού.

Ε! και όταν το σκάψιμο αυτό μένει όπως και πριν ωραίο και καλλιτεχνικό.

Ίσως για να λέν' οι διαβάται: 'Επέρασε κι' από 'δώ ή εύτυχία' εστάθη το γέλοιο κι' εδω!

Κι' όμως μέσα σ' αυτή τή στάχτη του παρελθόντος μου—πού αποτελεί για κάθε άνθρωπο το θάνατο τής Ζωής του—βρίσκω ξαφνα κάτι να μου κρατεί την ψυχή...

Είνε λίγα λόγια από την συλλογή εκείνη την λατρευτή, πού μου φέγγει πάντα στον δυσδιάκριτο δρόμο μου, και πού τ' άκουσα μια νυχτιά παγωμένη κι' αυτή, στο πλάγι ενός μαγκαλιού καθισμένη:

«Κυρά μεγάλη θέλω να σε ιδω, κ' ύστερα να πεθάνω... Μά όταν θα κάθεται μαζί μ' εκείνον, πού θα διαλέξω απ' έλόν τον κόσμο για σύντροφό σου, να θυμάσαι καμιά φορά κ' εκείνη τή γρηχ την πεθαμένη, πού μάνα δεν την είχες, μα πού σ' άγάπησε περισσότερο σαν να σε είχε γεννήσει χίλιες φορές...»

Το μαγκάλι το βενέτικο, πού καθρέφτιζε το ωραίο και πάλλευχο πρόσωπο τής γρηάς—άρχοντισσας, άστραφτε κι' έθαμπωνε μαζί τή στιγμή εκείνη, σαν να αισθανότανε τα λόγια τής.

Κι' έγω πού την ελάτρευα, έπεσα στα γόνατα κι' φίλησα τα χέρια τής με δάκρυα. Άλλά δεν είπα τίποτε· μιλούσε ή ψυχή ή ίδια, πού έδλεπε το θάνατο να την έγείρει, κι' ό,τι κι' αν έλεγα θα επήγαινε χαμένο.

Ήτο το παράπονο αυτό πού κάνει κάθε μια Ζωή, πού δεν έχορτασε από τον εαυτό τής.

Και ήταν το παράπονο πού κάνει κάθε άνθρωπος, όταν νομίζει πως ή ακτίνα του σχεδίου με το όποιον τον έδρασε ή τύχη, για να προχωρή στα βάρη τής ζωής, είναι μικρή, και δεν του φθάνει για την περιήγησι αυτή την τόσο μεγάλη!

'Επέρασαν τα χρόνια γοργά. Μά τα λόγια δεν επέρασαν, και ούτε θα περάσουν.

«Κυρά μεγάλη θέλω να σε ιδω κι' ύστερα να πεθάνω...»

Άλλοίμονο σ' εκείνον, πού θα χάσει τον άνθρωπο πού γεννήθηκε για να του λήη τα λόγια αυτά. Θα ζήσει πεθαμένος. Γιατί μόνο ή μάνα τής ψυχής δεν αναπληρώνεται ποτέ.

Και μου φαίνεται πως αυτό το πικρό γνωμικό, ελα γύρω μου προσπαθούν να μου το είπουν αυτή τή στιγμή.

Και ή μοναξιά τής κάμαρας μου και ή φωτιά πού σκαλίζω χωρίς όρεξη. Δεν λαγαρεύω πια το λαμπύρισμα τής σπίθας συμπαθών τώρα τή στάχτη την ανέκφραστη. Είναι αυτή ή κατάληξις κάθε φωτιάς και κάθε ζωής, και νομίζω αυτό το γνωμικό είναι για μένα τώρα.

'Άλλ' ως σηκωθών έμουδιάσα καθισμένη μόνη μου στο πλάι του μαγκαλιού, και παραμιλώντας με σιές.

Όυτε και κανένα χέρι αγαπημένο αισθάνομαι να μου χείδεύη με στοργή τα μαλλιά μου, ουτε και κανένα στόμα να μου ψιθυρίξη σιγαλά εύχες κι' εύλογίες...

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΧΙΟΝΙΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΣ

ΕΙς τον φίλον Δάφνιν

ΧΙΟΝΙΖΕΙ! Χιονίζει! Χιονίζει τριγύρω μου ατέλειωτα!

Λες και αγνίζεται ή Πλάσι μές' ετή λευκή περιβολή ύστερα από τα άγρια τής όργια!

Και ή άτμόσφαιρα φύχεται διαρκώς. Όλα τα παγώνει... Η βαρυμόρση ψυχή μου πιτάει 'ετα' ψηλότερά τής στρώματα' εισδύει 'ετα' παλάτια τα μαμαρμαρωμένα τής λευκοφρέτης Θεάς και με τα μάτια τής τα όρθάνοιχτα ξεχωρίζει το βαθύ μυστήριο, την όμορφη αλληγορία πού σφιχταγκαλιάζει ή Πλάσι 'ετα' κρυερά τής, 'ετα' στεγνά τής σωθικά και καθρεφτίζει τόσο ξάστερα όλη αυτή ή άφθαστη ψυχρή ασπράδα τής!

Πλανιέται παναριμόνια πέρα ως πέρα... Ω! Κύτταξέ την την αναγνωρίζεις; Είναι ή 'Αλήθεια. Γυμνή' όλόλευκη' ριγηλή! Χωρίς καλύπτρες' δίχως χλιαρότητες. Γυμνή, όλόγυμνη! Άσπρη, μαρμαρωτή. Κρύα, μα όλοζώντανη!

Δεν έχει άρτηρίες' μόνο νεύρα. Στεγνή και άκαμπτη. Δεν ξέρει μέσους όρους. Δεν φορεί γελοίες προσωπίδες.

Αυτή δεν υποκρίνεται' δεν έχει σκέπες ή 'Αλήθεια, νόμφη αυτή τρισεύγενη!

Και ανταμώνονται τώρα μές 'ετα' γαλακτερά, 'ετα' πουπουλένια σύννεφα δύο γνώριμα και λευκοφτέρουγα φαντάσματα δύο άμύλητοι περιπλανώμενοι.

Η 'Αλήθεια, τολμηρότερη, λείπει 'ετην βουδαμένη ψυχή:

— Από τότε, ούράνια παρθενιά, πλανιέσαι μέσα 'ετ' άδυτα;

— Ρήγισσα! ή φωνή σου ήγεμονικά και άργυρόρηχη με βαλσαμώνει πλείοτερο απ' τής ψευτοπονετικίς φωνές του άλλου κόσμου.

Θα σου εμπιστευθώ το μακρυνό ταξίδι μου.

'Εσπιθοβόλησα 'στο πρώτο φίλημα του 'Ηλιου και τής δροσερής παιδούλας Γής.

'Ανάμεσα 'ετα' πόρινα τους χείλη άστραφα σπίθα πρωτόπλαστη.

Μ' άνάθρεψε: του πρώτου ή θερμόγονη λαμπράδα και τα πατριά του χάδια — λαμπάδα οδηγήτρα, άσυστο το φώς του—τής δευτέρης ή μαύρες τρικυμίες ή άχαριστία και ή άπονία.

Μούδωκε: πάναγνες φτερούγιες ό καλός πατέρας μου, για να γνωρίσω κάθε όμορφιά, κάθε άστέρι, κάθε πέλαγο και το πεδίο μακρυνό ακόμα.

Κι' ή μάνα μου μές 'ετην τυφή αγάπη τής— από το φόβο μη με χωρίσθη—μου τής 'φαλιδίσει... Άλλοίμονο!

Το φαρμακερό φαλιδί: άθελαι άγγιξε: τα λεπτά μου νεύρα.

Δύο μεγάλα δάκρυα 'κύλισαν απ' τα 'μάτια μου 'ετο χώμα' και από τότε γενναβόλησαν τα σπλάχνα του.

Μά 'γω και με φαλιδισμένα τα φτερούγια 'γλύστρησα από τα χέρια τής... Άνάμεσα 'ετα' δάχτυλά τής έμειναν 'ετα' αποκοφίδια των φτερών μου μόνο... Και πλανώμαι τώρα όλομόναχη, ελεύθερη, μά... και με κάποια δυσκολία—απ' τον πόνο—'ετα' κρυσταλλένια σου παλάτια.

Θέλω να μάθω όλα τους τα μυστικά: να αντικρύσω όλες τής θαμβωτικίς τους ζωγραφίες, όλες τους τής γυμνότητες.

Θέλω ρίγη, παγωνίες τόνωτικίς για να θερίσθουνε τα νεύρα μου, τα φαλιδισμένα, τα παραλυμένα απ' τή χλιαράδα τής υποκρισίας 'ετα' άλλου κόσμου. Θέλω να ξαναπαρώ, Φώς ούράνιο, την πρωτόγονη όρμη μου.»

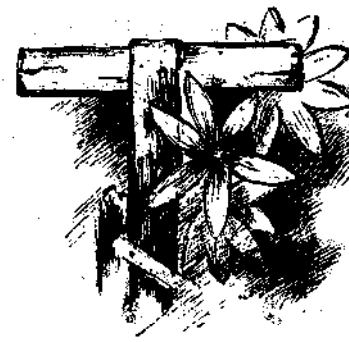
— «Έλα μαζί μου μούπε παγερά, επιδητικα.

Ξανοίγω την καταγωγή σου απ' το γαλανό σου μάτι' θαύρης ανακούφισι 'ετους κρυσταλλίτας μου.»

Και μ' έσυρε ή Μάγισσα 'Αλήθεια 'ετα' άδυτα των άδύτων, 'ετον λευκό, 'ετον παγερό, 'ετον όλόγυμνό τής θρόνο!

ΣΙΒΥΛΛΑ

ΤΙ ΜΟΥΓΓΑΝΕ ΟΙ ΚΥΚΛΑΜΙΕΣ

Α λουλούδια έχανε ζυπήσει όλα κι' έπεριμέναν τον ήλιο.

Μαζί τους ζύπνησα πρῶι-πρῶι κι' επήρα το στενό μονοπάτι π' αναβαίνοντας άγκαλιάζει το βουνό.

Άπό βραδυς είχε βρέξει, και το χώμα ήτον υγρό και μωρεμένο. Ημουν εθυμη και ποθούσα τον ήλιο κι' έγω, κι' έσκυβα κήποτε

και τα κύτταξα, κοντά- κοντά πού έγερναν στο διάβα μου, λες να με καλημερίσουν. Λουφάρινα, γεμάτα δροσιά, σηκωνανε έμορφα - έμορφα τα κεφαλάκια τους — θαρούσες ότι κι' εβγαίναν από τα χάρδια φιλόστοργης μητέρας, πού τα κτίνισε, τάλουσε, τους έβαλε άρώματα, και πως έψιθύρισε σιγά - σιγά άπάνω στα φύλλα: — «Νζήστε έμορφα παιδιά μου γικτι έρχεται ή Πατέρας».

Τ' αγαπούσα όλα, τα καμάρωνα όλα, μα ξεχωρα αγαπούσα μια πεντάμορφη κυκλαμιά εκεί κάπου, με τα βελουδένια φύλλα, με το μώβ άνθακι. Την αγαπούσα πολύ, παραπολύ, όπως αγαπούμε κάθε ωραίο πού πεθαίνει γρήγορα. Κι' ανέβαινα το βουνό βεβαιτικά, να βρω την αγαπημένη μου, και να τής πώς έρχόμουνα να την πάρω μαζί μου, να την φέρω εκεί πού άνθουσε κι' άλλη λουλούδια, άδελφια πού δε γνώρισε. Τ' άλλα χρόνια την έχανα πριν να την μακράνει ή βαρυχειμώνια. Μόλις άνοιγε φεύγαμε για τή χώρα, κι' έτσι δεν πρόφθανα ούτε να τή δω καλά-καλά. Γι' αυτό σπείθηκα να πάρω τες ρίζες τής, και να τες φέρω στην πόλι. Θα την έβαλα σε πολυτίμη γλάστρα, θα την περιποιούμουνα, θα την αγαπούσα, κι' αυτή ευχαριστήμενη, περσίπανη για την τόσο τιμή θα μεγάλωνε πειό δυναμώμενη, και ή' άνθουσε με πλείοτερη όρεξη.

Και βέβαια, στην κορυφή του βουνού δεν ήτανε παρά ένα λουλούδι κατάδικασμένο στην άφάνεια. Την έμορφαία του δεν έβλεπε μητ' αυτός ή 'Ηλιος, γιατί πάντα κρυμένο κάτω από τες πέτρες—στην αιώνια σκιά—έμοιχζε τή βασιλοπούλα πού παραμυθιού, πού κοιμισμένη στο παλάτι, περιμένει το ρηγόπουλο να την ζυπνήσει με τα φίλιά του, και να τής δείξει τα έμορφα μυστικά τής ζωής.

Και να! πού θα γινόμουνα έγω το ρηγόπουλο, και θα την έφερνα στον κόσμο ν' αγαπηθή, να γνωρίση!

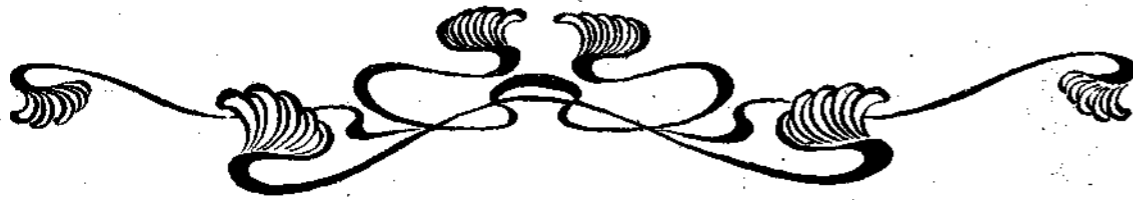
Αυτά έβαζε ή νους μου ενώ ανέβαινα τον άνήφορο.

Σαν έτέλειωσε ή δρόμος, στάθηκα να ξεκουραστώ λιγάκι. Γύρω μου, ή Φύσις όμορφη, σαν έτοιμοθάνατη παρθένα, χλωμή κι' άρωστημένη μου φάνηκε ως να παρεπονείτο του 'Ηλιου—του καλού τής—πού την άφησε έτσι άπονη να χαθεί, άφου ήξερε πως μόνο τα φίλιά του τα θερμά τής χρειάζοντο για τή ζωή.

Αντικρύ, εκείνος άνέτελλε μεγαλοπρεπής, ώραιος, μα ψυχρός... Ναι! τώξερε πως ήτον ή ζωή τής, και ή χαρά τής, και το στόλιδι τής. Τώξερε. Μά τί να τής κάμει; Τον περιμένανε κι' άλλου—Τα φίλιά του τα ποθούσανε κι' άλλοι κόσμοι, κι' άλλη δένδρα θέλανε να καρποφορήσουν και να στολιστούν, κι' άλλη λουλούδια να σκορπίσουν το χρώμα τους και τή μυρωδιά τους—Κι' έπειτα γιατί να λυπάται—

ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΝΕΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΡΙ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

Μιχαήλ Ουτρέλλο ἔδημοσίευσεν περὶ τοῦ Γκραϊκο τοῦ πρώτου βιβλίον συλλογῆς, ἣ ὁποία ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἐνδιαφέρει σπουδαίως διότι δὲν ἀγνοεῖ κανεὶς ὅτι ὁ Γκραϊκο εἶναι ὁ διάσημος Ἕλληνας ζωγράφος Θεοτοκόπουλος.

Ἀφιερωμένη ἡ συλλογὴ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς καλλιτέχνους, σκοπεῖ νὰ παρουσιάσῃ μετὰ βραχείαν, ἀλλ' ἀκριβῆ καὶ πλήρη μελέτην, μίαν οὐρανῶν ἔργων, τὰ ὁποία ἐπιτρέπουν εἰς τὸ κοινὸν νὰ συλλάβῃ ἰδέαν σαφῆ περὶ ἐκείνου καλλιτέχνου.

Αἱ πληροφορίες περὶ τοῦ βίου τοῦ Γκραϊκο εἶνε ὀλίγαι. Κατὰ τὸν Παλαμῖνο, ὁ Δομένικος Θεοτοκόπουλος ἐγεννήθη τὸ 1548. Ἡ Κρήτη, ἡ πατρίς του, ἐπέγηγο τότε εἰς τὴν Δημοκρατίαν τῆς Βενετίας, εἰς τὴν πόλιν δὲ αὐτὴν μετέβη νὰ σπουδάσῃ τὴν ζωγραφικὴν ὁ Γκραϊκο. Ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴν τοῦ σχεδιογράφου Τζούλιο Κλόβιο μαθαίνομεν, ὅτι ὁ νεαρὸς Κρης ὑπέχετο μαθητὴς τοῦ Τιτσιανῶ καὶ ὅτι μετέβη εἰς τὴν Ρώμην ἄλλοτε πρὸ τῆς 16 Νοεμβρίου 1570. Ὁ Δομένικος Θεοτοκόπουλος ἦτο ἤδη ἰκανώτατος ζωγράφος καὶ ἡ αὐτοπροσωπογραφία του ἐκίνησε τὸν θαυμασμόν ὄλων ὄσων τὸν ἐγγύωσαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Κλόβιο. Αὐτὸς παρεκάλεσε τὸν καρδινάλιον Φαρνέζι νὰ ἀναλάβῃ τὸν Ἕλληνα ζωγράφον ὑπὸ τὴν προστασίαν του. Περὶ τῆς φιλίας, ἄλλως τε, τῶν δύο καλλιτεχνῶν μαρτυρεῖ τὸ πορτραῖτο τοῦ Κλόβιο, τὸ ὁποῖον ἐπιτοτεχνήθη ἀπὸ τὸν Γκραϊκο καὶ εὐφραίνεται ἤδη εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Νεαπόλεως.

Χάρης εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ φίλου του σχεδιογράφου ὁ Γκραϊκο κατώρθωσε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ὅπου γρήγορα ἀπέκτησε τὰς συμπάθειαι τῶν Κασιλλιανῶν μεγαστάνων. Κατὰ παραγγέλλαν τοῦ Καρδινάλιου Κιρόγκα ἔγραψε εἰς θαυμασίαν εἰκόνα τὴν «Ταφὴν τοῦ κόμητος Δ' Ὀργκας» εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Θεωρὰ τοῦ Τολέδου. Αἱ ἀγοραφαίαι τοῦ Γκραϊκο εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν εἶναι ἀπύριθμοι. Ὁ «Ἐδαγγελισμὸς», ὁ «Ἁγιος Μαρτίνος», ἡ «Στέγης τῆς Παρθένου», ὁ «Ἐστανρωμένος» τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἶνε ἀπὸ τὰ γνωστότερα ἔργα του. Ὁ Μπικρέτ διατηρεῖ εἰς τὴν Μαδρίτην ἓνα «Ἰησοῦν ἐκδιώκοντα ἐκ τοῦ ναοῦ τοὺς ἐμπόρους» καὶ ὁ Τσουκιν εἰς τὸ Παρίσι ἔχει μίαν θαυμασίαν εἰκόνα του, παριστάσαν τὸν «Ἰησοῦν παρὰ τῇ Μάρθᾳ».

Ἡ τέχνη τοῦ Γκραϊκο ἐξιδανικεύθη εἰς τὰς προσωπογραφίας. Ἡ αὐτοπροσωπογραφία του, ἡ χαρακτηριστικὴ καὶ ἐκφραστικωτάτη εἰκὼν τοῦ καρδινάλιου Γκα-

βέρα, τὰ πορτραῖτά του «Ὁ ἀρχιτέκτων Γκοβαρουνίας» (μουσεῖον Τολέδου), «Ὁ «Σιφῆρης ἀνὴρ» (μουσεῖον τοῦ Πράδο), «Ὁ ἀλμοναχὸς Παλαβιτσίνο» (μουσεῖον τῆς Βοστώνης) καὶ ὁ «Ἀγνωστος» εἶνε θαύματα τέχνης, τὰ ὁποία μόνον μετὰ τὰ βαδύφυχα καὶ ὑπέροχα πορτραῖτα τοῦ Τιτορέντιο εἰμπορῶν νὰ παραβληθοῦν. Ὁ Γκραϊκο βλέπει τὰς μορφὰς ἐπιμήκει, τὰ κροτὰ γερὰ ἀπὸ ἐξοχίας, τοὺς πόντους ἀλχημροῦς. Οἱ τύποι του εἶνε μᾶς ἀπλόητος καὶ μᾶς εὐρύτητος ἀνυπερβλήτου καὶ ἡ ἀσεπεία κατασκευῆ αὐτῶν ὡς καὶ αἱ ἀούλλητοι γραμμαὶ τῶν ὀφθαλμῶν εἶνε κἄτι τι θαυμάσιον.

Ἐὰν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοτοκόπουλου ἐληγομένη ἐπιτιμα χρόνον ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, δὲν ἐληγομένη ὁμοῦ καὶ ἀπὸ τοὺς ζωγράφους. Οἱ μαθηταὶ του, ὁ Μείνω, ὁ Ὁρέντε καὶ ὁ Τριστάνος, αὐτοὶ δὲ Βελασκίθ, ὅταν ἐζωγράφιζαν, εἶχαν πρὸ αὐτῶν ἀριστοτεχνήματα τοῦ Γκραϊκο. Μεταξὺ τῶν συγχρόνων μας ζωγράφων ὁ Σαντιάγο Ραουὸλ καὶ ὁ μάγος Ἰγνάτιος Ζουλοῦρα εἶνε ὁ ἐνθερμότερος μελετητὴ τῶν ἔργων τοῦ Γκραϊκο. Τὸ ἀληθές εἶνε, ὅτι οἱ κριτικοὶ ὑπέρβαν ὀλίγον ἐπιφουλακτικοί. Ἰδοὺ αἴφνης τί γράφει ὁ ἀγαθὸς Ἰωσήφ Μαρτινέθ περὶ τοῦ Γκραϊκο.

Ἀφίχθη κατ' αὐτὰς εἰς Ἰταλίαν ἓνας ζωγράφος ὁνόματι Δομένικος ὁ Ἕλληνας, ὅστις ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Τιτσιανῶ, ἐγκατεστάθη δὲ εἰς τὴν περίφημον πόλιν τοῦ Τολέδου. Ἐχει τεχνοτροπίαν παράξενον καὶ ἀλλόκοτον, ἣ ὁποία συγγέει οἰονδήποτε, ὅστις ἤθελε ζητήσῃ νὰ ἐνοήσῃ αὐτήν. Ἐφθισεν εἰς τὴν πόλιν μας μετὰ μεγάλην φήμην, ὡστε πολλοὶ νὰ ἱσχυρίζονται ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἔργα ὑπέρτερα ἀπὸ τὰ ἰδικά του καὶ ὅτι πρέπει νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν τάξιν τῶν διασημοτέρων ζωγράφων. Ὁ χαρακτὴρ του ὑπῆρξεν ἐπίσης ἀλλόκοτος καὶ ἰδιότροπος, ὅπως ἡ ζωγραφικὴ του. Δὲν εἶνε γνωστὸν ἂν ἐκέρδιε μεγάλα ποσὰ ἀπὸ τὰ ἔργα του, διότι ἔλεγε, ὅτι δὲν ὑπῆρχε καμμία τιμὴ ἀρκετὴ νὰ τὰ πληρώσῃ. Ἐνεχυρίζε τὰ ἔργα του ἀντὶ οἰουδήποτε ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἐζήτει. Ἐκέρδιεν ἄφθονα δουκᾶτα, ἀλλὰ τὰ ἔδαπανα ἀφειδίως ὡς ἐκ τοῦ πολυτελοῦς βίου, τὸν ὁποῖον διήγε. Εἰς τὸ γεῦμά του συνετήρει ἐμμίσθους μουσικούς διὰ νὰ τοῦ παίξουν τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ. Ἐξέτελεσεν ἄπειρα ἔργα, ἀφῆκε δὲ περὶ τὰ 200 ἡμιτελῆ. Ἰπῆξεν ἐπίσης ἀρχιτέκτων διάσημος καὶ ρήτωρ εὐφραδέστατος. Μαθητὰς εἶχεν ἐλαχίστους, διότι δὲν ἤθελε ν' ἀκολουθήσουν τὸ τὸσόν ἰδιότροπον καλλιτεχνικὸν του σύστημα, τὸ ὁποῖον μόνον δι' αὐτὸν ἦτο καλόν.

Ἡ σύγχρονος κριτικὴ ἀπέδωκεν εἰς τὸν Ἕλληνα καλλιτέχνη τὴν ἀφιλομένη τιμὴν, ἀφ' ὅτου δὲ ἐξετέθησαν τὰ ἔργα του εἰς τὴν Μαδρίτην τὸ 1902 ὁ φὸν Μπαϊν, ὁ Κόσο, ὁ Λαφόν καὶ ἤδη ὁ Ουτρέλλο ἔγραψαν βιβλία τὰ ὁποία τὸ ὄνομα τοῦ Ἕλληνος Δομετίκου Θεοτοκόπουλου ἢ «Ἐλ Γκραϊκο» κατέστησαν δημοτικὸν καὶ προσφιλὲς καὶ εἰς τὸ μέγα κοινόν.

Δ.

Ἡ ΝΕΑ ΤΕΧΝΗ

ΤΕΧΝΗ εἶνε χρῶμα, φωνάζει μετ' ὑπερβολῆς, χωρὶς ἴσως νὰ φωνάζῃ καὶ ἄδικα ἡ ἐποχὴ μας. Ὁ σετσειονισμὸς ποὺ ἐχώρισε ὀρθῶς - κοφτὰ ἀπὸ τὰς παραδόσεις τοῦ παρελθόντος καὶ τολμᾷ καὶ τ' ἀδύνατα ἀκόμα εἰς τὴν γενικεύσασιν τῆς μόδας του, ἓνα θεὸν πιστεύει: τὸ χρῶμα.

Ὅλοι αἱ τεχνοτροπίαι του εἰς ἑμοῖο—καὶ ἀνομοιοταξίας, ποὺ διακρίνει ἡ κριτικὴ, συγκοινωνοῦν εἰς τὴν μέθην τῶν χρωμάτων, ποὺ παρασύρει τὴν σημερινὴν Ἐυρώπην ἔξω ἀπὸ κάθε δόμον τῆς ψυχρῆς ἢ θερμῆς λογικῆς τῶν περασμένων αἰώνων.

Εἰς τὸ χρῶμα θύουν συμβολισμοὶ, ἀλληγορικοὶ, ἐμπροσθοιστοί, ποαντισταί, νατουραλισταί, ρεαλισταί, λυρικίζοντες, ἐκικίζοντες, εἰδυλλιακοί, ἐλεγειακοί, διακοσμητικοί, καλχοσετσειονιστοί, νεοσετσειονιστοί, τοπιολογῆται, προσωπογράφοι, γυμνογράφοι, σχολαὶ Παρισίων Λορδίνου, Μονάχου, Βερολίνου, Βιέννης, Βρυξελλῶν, Ρώμης, Πετροπόλεως, Σκανδιναβίας, Ἰσπανίας ἀκόμη. Ὅ,τι μᾶς στέλλουν κάθε ἐβδομάδα οἱ λαοὶ ὡς κάτοικον καὶ ἐξόμνητον φύσεως καὶ ζωῆς, ἐκθέσεις μικρὰς, μεγάλας εἶνε σύνολον χρωματολογικῆς ἐντάσεως ὑπὸ τὴν ἀποίαν πνίγεται ἰδέα καὶ μορφή.

Σκέψις χρώματος, αἰσθημα χρώματος, ψυχολογία χρώματος, ἀνατομία, ἐπιστήμη, παρατήρησις, ἐπιτήδευσις, ἀσθματικισμός, σχολαστικισμός, γνησιοαληθές, δρᾶσις, ἀντίδρασις χρώματος. Τὰ μάτια τοῦ σημερινοῦ τεχνίτου ἄλλο δὲν βλέπουν εἰς τὸ γυφωθὲν του ἀπὸ χρωματιστῆν κλίμακα, τῆς ὁποίας οἱ τόνοι ἀναβοκοκαταβαίνουν εἰς χρωματισμὸς καὶ ἀποχρώσεις, αἱ ὁποία διὰ τὴν τέχνην ἔχουν ἀνακαινισμὸς καὶ ἀνταρσίας ἀναλόγους πρὸς τὰς ἐξελλείψεις τῆς ζωῆς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ ἄνθρωπου, τοῦ ἡλεκτρομοῦ καὶ τῆς αὐτοκινιτίδος. Ἡ ποίησις, ἡ μουσικὴ, τὸ δράμα καὶ ἡ ἀφήγησις ἔγειραν καὶ αὐτὰ χρῶμα. Τόπος, ἦχος, μέλις, χρῶμα.

Γυναῖκα ἡ τέχνη πῶς, γυναῖκα ποὺ γεννᾶται μετ' ἐπὶ τὴν ἀγάπην τοῦ χρώματος καὶ τὴν καλλιέργειαν μετ' ὄλην τὴν ἐμφύτων καλαισθησίαν καὶ ἰδιοτροπίαν τῆς.

Κι' ἀφοῦ ἔγινε γυναῖκα ἡ τέχνη μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ τί λεπτεπίλεπτον ὄσφρησιν ἔχει ἀναπτύξῃ εἰς τὸν κύκλον τῶν χρωμάτων καὶ ἀπὸ τί δημιουργικὸν γενεοβόλημα ὄσφρα καὶ προχωρεῖ. Ἀπλά εἰς τὰς λάμπεις αὐτὰς τῶν ἀκουράστων ἐπιτηδεύσεων καὶ τῶν ἀληθινῶν ἀναπαραστάσεων, τῶν ὁποίων κοινὸν εἶνε τὸ μοτίβο, φεῦτικον ἢ ἀληθινόν, πρὸς τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἀποτελέσματος μονάχα, μέσα εἰς τὰς λάμπεις αὐτὰς, ποὺ μάτια καὶ ψυχὴ προσκαλοῦνται εἰς Διονυσιακὸν πανηγύρι, καὶ αἱ ὁποία ἔχουν διπλὴν τὴν ἔντασιν τῆς φρεσικιάς τῆς νεοδημιουργίας καὶ αὐτοὶ οἱ ἀδάνατοι χρωματισμοὶ τοῦ παρελθόντος ποὺ ἐβγήκαν ἀπὸ τοὺς χρωστικὰς τῶν μεγάλων τεχνιτῶν μετ' ἀφῆλειαν νεοῦ ἀναβλύζοντος διὰ ν' ἀπομείνουν ἀκλόνητοι νόμοι ἀφθάρτου ἀληθινοῦ χαρακτῆρος,—κι' ἓνας Τιτσιανὸς καὶ ἓνας Βελασκίθ καὶ ἓνας Ρέμπραντ φαίνονται σκιερὰ φόντα, πρὸ τῶν ὁποίων ὄσφραξαι ἡ σημερινὴ μαθηματικὴ ἄμετρος χρωματολόγια.

Τὴν ὀδύνην αὐτὴν ἀντίθεσιν τὴν αἰσθάνεται κτυπητότερα κανεὶς πηγαίνων ἀπὸ ἓνα χῶρον ἐκθέσεως σημερινῶν ἀριστοτεχνιτῶν εἰς διπλανὴν ἐκθέσιν εἰκότων τῶν μεγαλειτέρων ἀντιπροσώπων ἐποχῶν ποὺ ἐφθασαν εἰς κοινὴν ἀρμονίαν ἢ χωριστὰ τὰς κορυφὰς τοῦ πολιτισμοῦ. Εἶνε ὅταν ν' ἀνοίγῃ κανεὶς τὴν πόρτα ἐνὸς ὀλιγομένου κήπου καὶ νὰ μπαῖν, εἰς ἓνα τόπον ὀλιγομένου.

Καὶ χρειάζεται ἀντενεργητικὴ δύναμις γὰρ νὰ κρατηθῶμεν εἰς τὸν ποῦ δὲν φαντάζει καὶ δὲν ἐξπλανᾷ καὶ πῶ ἱσχυρότερη ἀκόμη γὰρ ν' ἀνακαλύψωμεν εἰς τοὺς νεκροὺς τὴν ζωὴν, ἐνῶ δίπλα μας ἡ ἄλλη, ἡ σύγχρονος μᾶς ἰκνεῖ μετὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἰσχυροῦ τῆς σήμερον. Τί θ' ἀπομείνῃ ἀπὸ ὄλην αὐτὴν τὴν ὑπερπροσῆν τοῦ χρώματος εἰς τὴν τέχνην; Τί ἀπέμειναν ἀπὸ τὰς μυριάδας τῶν λουλουδιῶν ποὺ ἐστόλιζαν τοὺς κήπους τὴν ἀνοίξιν καὶ τώρα τοὺς παναγκαλιάζει ὁ πάγος; Ὁ σπῆρος ποὺ θὰ φέρῃ νέα ἀνθοβόληματα γὰρ νὰ χαροῦν καὶ ἄλλα μάτια ὅπως τὰ δικά μας, τὰ μάτια αὐτὰ τ' ἀνδροπίνα ποὺ ἀνατέλλουν καὶ ἀφῆνουν μετ' ὅλην τὴν ἄστρον.

Βερολίνον

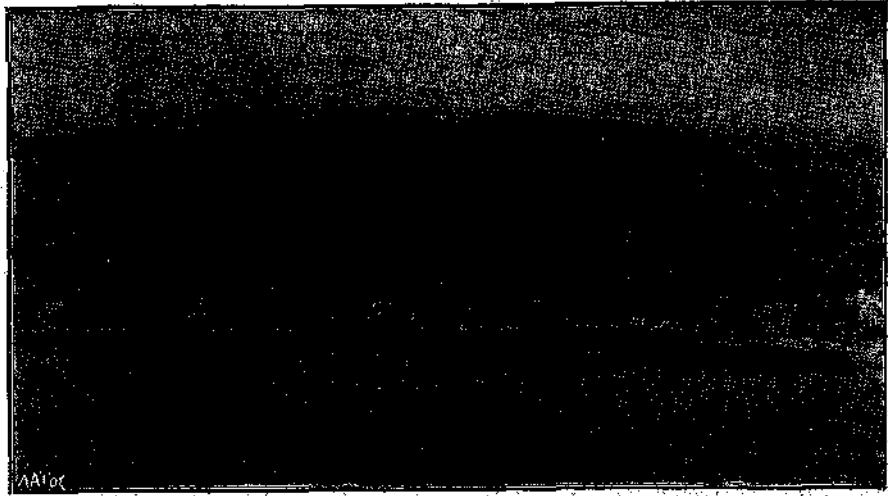
Ο ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

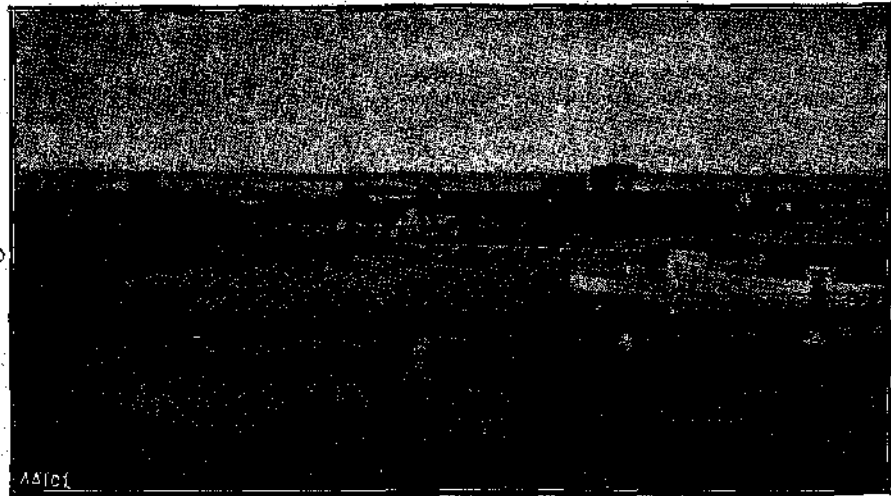

Ὁ ἐν Παρισίοις Ἕλληνας γλύπτης Ν. ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΑΣ

ΜΕΣΣΗΝΙΑ

Ο ΛΙΜΗΝ ΤΩΝ ΚΑΛΑΜΩΝ

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΝΕΔΩΝΤΟΣ

ΤΟ ΒΩΔΙ

Ω βώδι σ' αγαπώ, και μεγάλη
Δύναμι κ' ή ήουχία σ' έμένα χόνεις,
ή σέ μνημείο λαμπρό το μάτι αγάλι
νά χόνεται στοδς κάμπους γύσω άφίνεις,

ή γέροντας σ' άλλτρι το κεφάλι
Την έλαφρή δουλειά βαρειά εδκολόνεις
Σέ κεντούνε κι' αντί φωνή να βγάλη
Τό στόμα, ταπεινή ματιά τοδς δίνεις.

Τά πλατιά σου ρουθοόνια έγχα και μαύρα
Καπνίζουν, και σάν εδθυμη άρμονία
Τό μονογνωτό σου χάνεται στην αδρα

Και στού ματιού την άδσηράν ειρήνη
ήουχη καθρεφτίζεται πλατεία
'Η θεία τοῦ κάμπου πράσινη γαλήνη.
(Καρδοῦται). Μετέφρασε ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΝ ΤΗ ΤΕΧΝΗ

Έργον ΡΟΥΒΕΝΣ

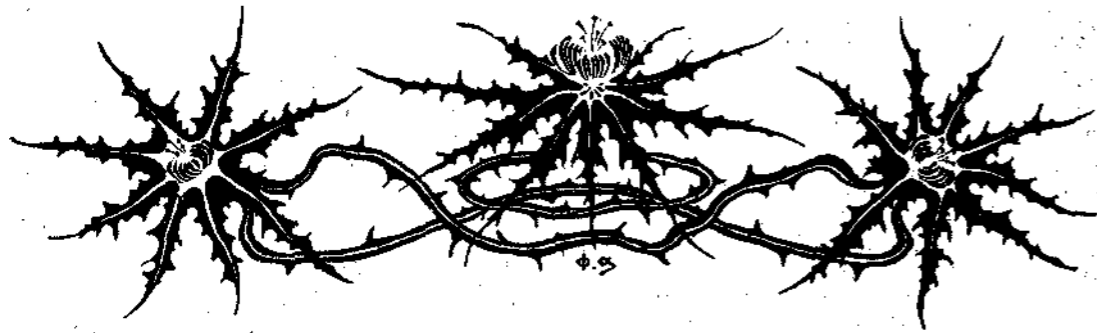
Έργον ΤΙΤΙΑΝΟΥ

Έργον ΧΟΥΓΓ

Έργον ΟΥΓΟΥ ΜΕΜΛΙΓΚ

ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

ΝΟΙΣΑ τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου μου τὸ πειδὸ μικρὸ καὶ τὸ πειδὸ πολὺτιμο γιὰ τὰ χρονικά μου. Κ' εἶδα μέσα δύο τρία γράμματά Σου. Καὶ τὰ ἐκλαψα, τὰ ἐράντισα μὲ δάκρυα καὶ τὰ ἐκρυψα στὴ μασχάλη μου καὶ τὰ φίλησε τόσο ὅσο ποῦ ποτίσθησαν κι' αὐτὰ τὰ ἄψυχα μὲ τῆς ἀγάπης τὸν ἀχνό, ποῦ τόσο βαρὺς ἐβγαίνει μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου.

Καὶ τὰ κυττάζω θαυμάσια κειμήλια τῆς ζωῆς μου, συντριμμένα μωσαϊκά τῆς ἀγάπης μου τῆς μεγάλης.

Τὰ ἐκλείσα πάλι μέσα καὶ τὰ σκέπασα μὲ τὰ μαραιμένα γιασεμιά ποῦ μοῦ χάρισε ἡ ἴδια πρὸ χρόνων μαζεμμένα ἀπὸ τοὺς κήπους τῶν Πατησίων. Ἐκείνη μοῦ τὰ χάρισε γιὰ ἀρραβώνα τῆς ἀγάπης ποῦ κάθε μέρα ἐξωγογονεῖτο καὶ αὐτὰ μαραιμμένα σκέπασαν ἀχραντά, ἀγνά τὸ μνήμα τῆς σκεπασμένης ψυχῆς τῆς.

Τὰ ἐκλαψα καὶ αὐτά. Τὰ μυρίσθηκα τρυφερὰ καὶ αἰσθάνθηκα τὴ μωριδιὰ τοῦ μαρασμοῦ καὶ τοῦ θανάτου.

Μπήκε στὸ στήθος μου κάμποση πτωμαίνη ἀφοῦ σελαγίζει σὰν τόσο μονόχρωμο ἢ ἀνάμνησις.

Καὶ σκέφθηκα τί ψυχὴ εἶναι ἐκείνη ποῦ κρατεῖ μέσα τῆς τὸν περασμένο πόνο βαθὺ καὶ τὴν ἀνάμνησις ζωηρὰ, σὰν βαθυκόανο φυλλοπέταλο!

Ἀνάμνησις, ἀνάμνησις—κειμήλιο ποῦ ἀνοίγει τὸ θώρημά του πόνο μεγαλύτερο ἀπὸ τὴ ζωὴ.

Ἀνάμνησις ἀγάπης ἐγεννήθηκε γύρω ἀπὸ τῆς ἀρρωστης παιδοῦλας τὸ κρεβάτι ποῦ ἐτράφηκε τόσον καιρὸ μὲ τὴν λαύρα τῆς καρδιάς καὶ τῆς ψυχῆς τῆ συμπάθεια. Ἀνάμνησις εὐτυχίας ποῦ σφιγγοῦν τῆς νεότητός μου τὰ χρόνια στὸ χωράφι τὸ σπαρμένο μὲ λουλούδια ἀγροτικά.

Γύρω μου τόση μαύρη συννεφιά ἀκίνητη, θολὴ χωρὶς ἀστέρια. Ἐνα μοναχὰ διακρίνω στὸ βάθος μὲ ἓνα σκίασμα, ποῦ τὸ φῶς του εἶναι ἰδιότροπο.

Τὸ κυττάζω πάλι καὶ τὸ διακρίνω πειδὸ πολὺ. Κάτι αἰσθάνομαι σὰν τὸ κυττάζω. Τὰ πόδια μου τρέμουν, ἡ καρδιά μου πάλαι μὲ ἐξάτμισι καὶ ἡ ψυχὴ μου φουσκώνει μέσα μου ἀπὸ μελαγχολικὴ ἀγαλλίασι.

Κάτι τι μοῦ λέγει μέσα μου πῶς πρέπει νὰ τὸ κυττάζω πάντα αὐτὸ τὸ ἀστεράκι μὲ τὸ παράξενο φῶς του ποῦ τόσο σπινὸ κλείει μέσα του τὸν πόνο τοῦ δύνοντος ἡλίου καὶ ἱριδώνεται μὲ τὸ σκιερὸ σελήνοφωτισμα.

Πάντα τῆς σελήνης τὸ φωτοσκίασμα μ' ἀρέσει.

Τὸ κυττάζω ἐταστικά, κλείω τὰ μάτια μου, καμῶν τὰ βλέφαρά μου καὶ βλέπω νὰ σκορπίζεται τὸ ἀργυρὸ φῶς του σὲ ἀκτίνες ποῦ ἡ δέσμη των ἀπλώνεται κ' σμικρύνει. Ἀνοίγω τὸ ἀριστερὸ μου μάτι καὶ ἀφήνω νὰ μπηῖ ὅλο τὸ ἀργύρωμά του στὴ καρδιά μου. Τελεῖ τοὺς ἀργυροὺς γαμούς τώρα σκέφθηκα καὶ στάθηκα ἔτσι γιὰ νὰ τὴν ἀφήσω νὰ ἠδυπαθήσῃ ἀπὸ τὴ λεπτὴ ἠδονὴ τοῦ μυστηρίου τῆς.

Σκέφθηκα καὶ τὴ ψυχὴ μου καὶ ἐκλείσα ἐκεῖνο γιὰ νὰ ἀνοίξω τὸ δεξιὸ καὶ ἀφήσω νὰ χρωματισθῇ κ' αὐτὴ ἀπὸ τὸ χρῶμα τοῦ ἀστεριου ποῦ τὴν ἔκαμε μεγαλύτερη. Καὶ σὰν νὰ τῆς ἔλεγα μ' αὐτὸ ὅτι δὲν τὴν ἐλησμόνησα, ἐκείνη ἔγραφε μέσα στὸ χαρτί τὸ κρυφὸ τῆς, ποῦ πολλές φορές μοῦ τὸ ἔδειξε στὸν ὕπνο μου, τὰ αἰώνια γράμματα μὲ πυκνὸ μελάνι καὶ μὲ στερεὸ χέρι. Μοῦ φάνηκε πῶς ἐσκάλλεξε μάρμαρο καὶ σκέφθηκα πῶς καὶ αὐτὴ μὲ θυμᾶται ἀφοῦ θέλει ὁ πόνος τῆς νὰ μείνῃ ὄνειρο ἀνθρώπινο μὲ μεγαλοπρέπεια λευκῆς μεμβράνης.

Ἀνοίξα τώρα καὶ τὰ δύο μου μάτια· σήκωσα μὲ τὸ χέρι μου τὰ μαλλιά μου καὶ ἐγύμνωσα τὸ μέτωπο, ὠχρὸ μὲ τὸ διπλὸ ρυτίδωμα γύρω στῆς κόγχες τῶν ματιῶν μου. Τὸ πνεῦμα μου ζηλότυπο—καὶ πειδὸ στοιχεῖο σαυτῆ τῆ φύσι τῆ μητέρα μας ποῦ ἔχει τόσα ἀνεξιχνίαστα δὲν ἔχει αὐτὸ τὸ προτέρημα!—ζητοῦσε νὰ φωτισθῇ ἀπὸ τὸ ἀστεράκι τῆς θολῆς συννεφιάς.

Καὶ φωτίσθηκε καὶ αὐτό.

Καὶ εἶδε τὸν ὀρίζοντά του φανερώτερα καὶ τὸν προσανατολισμὸ του πειδὸ προκλητικὸν καὶ τῆς γραμμῆς τῆς κατευθύνσεώς του πειδὸ ἴσιες καὶ πειδὸ ἐλικοσιδεῖς.

Καὶ τὸ ἀστέρι τοῦ ζήτησε ἀφιέρωμα καὶ ἐνθύμιο. Τὸ πνεῦμά μου τοῦ τὸ ὑπεσκέθη καὶ τοῦ ἔστειλε καὶ αὐτὸ τὴν ἀκτίνά του.

Ἡ ἀκτίνες τόσο ζωηρὲς ἐνώθησαν, ἀσέλγησαν ὦρα

πολλὴ καὶ χωρίσθησαν πάλι. Καὶ ὅμως δὲν χωρίσθησαν· ἡ μιὰ ἐχάρισε τὴ χάρι τῆς στὴν ἄλλη. Τώρα πειδὸ ἀφηκα νὰ πέσουν τὰ μαλλιά μου ἀργυρωμένα καὶ αὐτὰ στοὺς κυματισμοὺς των ποῦ καὶ τοῦ μὲ θολωμένη καὶ σκιερὴ ἀνταύγεια.

Γύρω μου ἡ συννεφιά μὲ τὸ ἀστεράκι: τὸ αἰώνιο ἀστέρι τῆς ζωῆς μου.

Τοῦ στέλλω κάθε στιγμὴ φιλιὰ ἀπὸ μακρὰν· κάτω δὲν θὰ τὸ καταθάσω.

Κάτι τι μὲ σύρει καὶ μὲ ἐλκύει σὰν μαγνήτης καὶ κάτι τι μὲ ἀπωθεῖ.

Ὁ αἰώνιος νόμος τῆς φύσεως μὲ ἓναν πνευματισμὸ ἀληθινόν.

Ἡ θέλησίς μου δυναμωμένη καὶ ἀδύνατη· τὸ πεπρωμένο ἰσχυρὸ καὶ ἀνίσχυρο. Πειδὸ ἀπὸ τὰ δύο θὰ νικήσῃ; τὰ βλέπω νὰ παλαίουν μὲ ἀπόγνωσι καὶ ἀγωνιὰ τὸ ἐγὼ μου σὰν τὰ βλέπει νὰ ἀλληλοκαταστρέφονται.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ βλέπω νὰ χαιρετιῶνται, νὰ σφίγγουν τὸ χέρι καὶ νὰ κοιμῶνται ἡσυχα. Κοιμοῦνται ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ πάλι ξυπνοῦν.

Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος ἀγκαλιάζονται, τὸ λευκὸ καὶ τὸ μαῦρο μοῦ θυμίζουν τὸν μῦθο καὶ μοῦ λέγουν—ἀφήσε νὰ τραβοῦν τὸ δρόμο τους.

Κάθε τι ποῦ ἔχει τὸν προορισμὸ του πρέπει νὰ μείνῃ μοναχὸ του. Μὴ τὸ θίγῃς.

Τὸ ἀφήνω!...

Ὁ οὐρανὸς μοῦ λέγει τόσα, ὅσα μοῦ φωνάζει ἀπὸ τὰ σπλάγγχα τῆς κ' ἡ γῆ.

Τὸ μαρμαῖρον νερὸ τοῦ ρυακιοῦ ψιθυρίζει τὸν ψιθυρο τοῦ φθινοπώρου.

Τὸ φθινόπωρο αὐτό, τὸ ἐναγκάλισμα τῆς φυγῆς τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τοῦ χειμῶνος κ' ἐκεῖνο ψιθυρίζει μὲ τὸν ἀγέρα καὶ σκορπίζει τὸν ἀνεμὸ γύρω μου.

Κ' ἐγὼ;

Τὰ κυττάζω...

Εἶπα νὰ τὰ ἀφήσω μόνα τους.

Μόνα τους μέσα στῆς ζωῆς τὴν πυρὰ καὶ τοῦ θανάτου τὴν τέφρα.

Ἡ πυρὰ γίνεται τέφρα καὶ ἡ τέφρα βγαίνει ἀπὸ τὴν πυρὰ.

Τί αἰώνια ἐναλλαγὴ κι' αὐτὸς ὁ κόσμος!

Τὰ ἀφήνω μόνα τους· μόνον τὰ παρακολοῦθῶ.

Θέλω νὰ κοιμηθῶ· εἶμαι κουρασμένος· θὰ πέσω νὰ κοιμηθῶ...

Τὸ ρολόγι βαρεῖ μεσάνυχτα· ὁ ἀνεμὸς συρρίζει δυνατώτερα· τὰ φύλλα πίπτουν· τὸ νερὸ παγώνει· ὅλα κρυώνουν καὶ ζητοῦν τὸ ταῖρι του γιὰ νὰ ζεσταθοῦν.

Φαίνεται καὶ ἡ ψυχὴ μου μὲ τὴν ἀνάμνησί τῆς τὸ ζητᾶ...

Ἵππος νυκτερινὸς ὑστερὰ ἀπὸ τόσα ἐνόπνια θὰ εἶναι διαρκὲς ὄνειροπελάγισμα.

Νὰ καταρασθῶ τὸν ἑαυτὸ μου ποῦ δὲν μπορῶ νὰ μείνω ὄρφανὸς ἀπὸ σκέψι καὶ νὰ ἡσυχάσω;

Ὁχι, εἶμαι εὐχαριστήμενος...

ΙΑΣΩΝ ΣΕΛΗΝΑΣ

ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΖΩΗ

ΓΙΝΕ τόσος λόγος εἰς τὸ Παρίσι διὰ τὸ σκάνδαλον τοῦ *Moulin Rouge*, ὅπου *Collette Willy* ἡ πρῶν σύζυγος πνευμα-

τώδους συναδέλφου, ἀνεγράφη εἰς τὰ ἀναγγελτήρια μαζί μὲ μιαν αὐθεντικὴν δούκισσαν.

Ὅποιον σκάνδαλον, ὦ Θεοί! Καὶ ὅμως εἰς τοὺς χρόνους τῆς Σαπφούς καθεὶς ἦτο ἐλεύθερος νὰ ζῇ ὅπως τοῦ ἤρεσκεν. Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ ἀπολογηθῶ ὑπὲρ τῶν νεωτεριστικῶν ἐρώτων, διότι τοιοῦτοι ὑπῆρξαν εἰς κάθε χρόνον καὶ τόπον· μετὰ τὸ σκάνδαλον τοῦ *Moulin Rouge* τὸ ὅποιον ἐτελειώσεν εἰς τραγικὴν κωμῶδιαν, ὁ πρίγκιψ *Ροβέρτος de Broglie*, τοῦ ὁποῦ το ὄνομα εὐρίσκειται εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῆς Γόθας θὰ κάμῃ ἀπαρχὴν ὡς διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας εἰς τὴν Σκάλαν τοῦ Μιλάνου. Καὶ διατί ἔχι; Δὲν εὐρίσκω μεγάλην διαφορὰν εἰς τὸ νὰ ζῇ

κανεὶς ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά του, ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι διευθυντὴς ὀρχήστρας· ἐγὼ τοῦλάχιστον προτιμῶ τὸ δεύτερον.

Ἡ *Ἐταίρα* εἶναι τὸ ἔργον ἑνὸς νέου ποιητοῦ, τὸ ὅποιον ἐξῆσεν ἐπ' ὀλίγον εἰς τὰς ρεκλάμας τῶν τοίχων. Ἀφοῦ παρεστάθη εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Μολιέρου, τώρα παίζεται εἰς τὸ *Moulin Rouge*. Ἀδιάφορον· δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν *Μεγαλεῖον* καὶ *Κατάπτωσις*.

Περιοδικὰ γεννῶνται καὶ παύουν νὰ ἐκδίδονται. Τὸ *Ermitage*, ποῦ ἀντιπροσωπεύει μιαν γενεάν συγγραφέων διέκοψε τὴν ἐκδοσίαν του· λέγουν ὅτι καὶ ἄλλα περιοδικὰ ὡς ἡ *Renovation esthetique* θὰ μιμηθοῦν τὸ παράδειγμα του. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ κοινὸν δὲν ἀναγινώσκει πλέον ἢ δὲν ἐνδιαφέρεται ἀπολύτως δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τέχνην καὶ φιλολογίαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπάρχουν φιλόλογοι ποῦ χάνονται νὰ ἴδουν τυπωμένον τὸνομά των εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἑνὸς ἐφημέρου περιοδικοῦ, φιλόλογοι σκεπασμένοι μὲ ξένα φτερά. Φιλόδοξοὺν τὴν ἐπιτυχίαν καὶ ὁμοιάζουν μὲ τὸν μῦθον

ΚΑΤΙΝΑ Β. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ

του βατράχου που ζητή να φουσκώσει και να γίνει βουξ.

Ενώ άλλα περιοδικά αποθνήσκουν, άλλα γεννώνται εις το φως της ημέρας. *Ανιές*, μία ώραία επιθεώρησης εκδιδόμενη εις *Bruges* του Βελγίου, διακρίνεται και λάμπει, περιλαμβάνει το πᾶν και προσπαθεί να βαδίση κατ' ευθείαν εις τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἔχει προσχεδιάσει. Ἐν ὅ *Ανιές* λάμπει, καὶ ἄλλαι μικραὶ επιθεωρήσεις, ὡς διάττοντες ἀστέρες, ζητοῦν νὰ δειχθῶν εις ἓνα ἀβέβαιον οὐρανόν. Ἀναγράφω κατὰ τύχην: *Revue Neo Romantique, le Bauguet, la Renaissance provinciale la Nouvelle Athènes*. Ἡ τελευταία αὕτη μὲ τὸν φιλόδοξον τίτλον της ἐνόμισεν ὅτι βλέπουσα τὸ φῶς θὰ ἐπανεστᾶται τὸν κόσμον.

Ἐς ἐπιθεωρήσωμεν τὴν τελευταίαν φιλολογικὴν παραγωγὴν, ἣτις νομίζω ὅτι ἐμειώθη. Τὰ μυθιστορήματα δὲν τὰ εὐρίσκω πολλά, ἐνῶ ἐξ ἐναντίας ἡ ποίησις κυριαρχεῖ καὶ καθ' ἑκάστην παρουσιάζεται καὶ νέος ποιητής.

Τυγὴ ἔρωτος, τοῦ Γάστωνος Δερύ, συγκινητικὸν μυθιστόρημα εἶναι μία ἑλαφρὰ ψυχολογικὴ σελὶς τῆς γυναικεῖας καρδίας. Εἶναι ἡ ἱστορία μιᾶς ώραίας γυναικὸς ἣτις κερδίζει εἰς τὸ μέγα λαχέιον... Ἡ ἀγάπη ἦτο δι' αὐτὴν μία κλίσις μᾶλλον παρὰ ἓν ἐπάγγελμα, καὶ ὡς νέα Ἀσπασία παρασύρεται ἀπὸ τὴν

χίμαιραν τῆς φιλοσοφίας της. Ὁ συγγραφεὺς ἐπιτυχῶς ζωγραφίζει τὸν χαρακτήρα τῆς ἠρωίδος του. Ἐχει σελίδας πλήρεις πάθους καὶ ζωῆς, μὲ λεπτὴν τέχνην καὶ χωρὶς νὰ προσβάλλεται ἡ ἠθικὴ τὸ παράπαν.

Ἡ Ἄγγελος ὑπὸ Ν. Καζανόβα, τοῦ διαπρεποῦς συγγραφεὺς τῆς Μεσσαλίνας, εἶναι ἐν ἔργον χαρακτηριστικόν, ἐν βουκολικὸν μυθιστόρημα εἰς τὸ ὁποῖον ζωγραφίζεται ὁ βίος τῶν κάμπων, ἐνθα ἡ ζωὴ κυκλοφορεῖ ὀρητικῆ καὶ ὑπέροχος. Ὁ συγγραφεὺς εἶναι ἓνας ζωγράφος τῆς πραγματικῆς ζωῆς.

Οἱ Ἀνωόροποι τοῦ Ἐρωτος ὑπὸ Ἀρμάνδου Δουβαρρή, εἶναι ἐν εἶδος ψυχιατρικῆς μελέτης, ἐν δειγμα τοῦ ἐγκεφαλικοῦ ἐκφυλισμοῦ. Ἡ ὑπόθεσις πάλλει, εἶναι ὁ ἀγὼν δύο ὄντων ἐναντίον τῶν πρᾶ φύσιν ὀρμευφύτων. Ἐν τὸ βιβλίον αὐτὸ εἶναι ἔργον φυσιολογικῆς ἐπιστήμης, μόνον αἱ φασταῖναι δίκαιοι ἤμπορουν νὰ τὸ ἀναγνώσουν καὶ νὰ τὸ ἐνοήσουν.

Ἡ *Θεῖα στιγμή* ὑπὸ *Ollivier Aneor*, εἶναι, καθὼς πολὺ ὀρθῶς τὸ λέγει καὶ ὁ ἴδιος συγγραφεὺς, μία κοινωνικὴ μελέτη ὅπου ἡ φυσιογνωμία τῶν κυρίων προσώπων εἶναι καλὰ ψυχολογημένη. Οἱ ἥρωες του εἶναι ἀπὸ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὅλοι ἐγνωρίσαμεν εἰς τὴν ζωὴν μας. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ἡδονικόν καὶ δικάται νὰ ἐπιδράσῃ τοὺς νεανικοὺς ἐγκεφα-

λους, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν νὰ πραγματοποιήσουν τὰς συμβουλὰς τοῦ συγγραφεὺς.

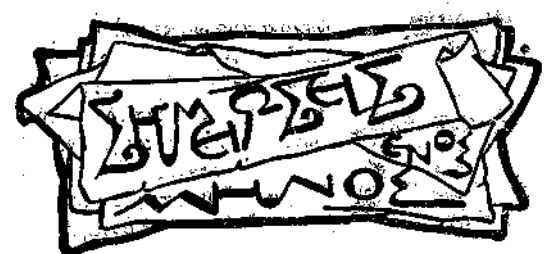
Ποιητικὰ Ἀργυρνία τῆς κυρίας Κλαίρης Δουζῆς *Bösch*, μὲ πρόλογον τοῦ κ. Παύλου Βρυνέτ, ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι αἱ στίχοι της εἶναι ἑλαφροὶ καὶ ἑλεγειακοί, ἡ δὲ σκέψις της ευχαριστεῖται εἰς διαφόρους ἀρμονικοὺς ρυθμούς. Δὲν εἶναι ὁ μεγαλῆτερος ἐπαινος ποὺ ἤμπορεῖ κνεῖν νὰ κάμῃ εἰς ἓνα ἔργον;

Ποιήματα ὑπὸ Ἀνδρέα Σάλμὸν. Τὰ ἀνέγνωσα ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας σελίδος καὶ ἐθαύμασα τὴν ἐμπνευσιν ἡ ὁποία τὰ ὑπαγόρευσε καὶ τὸ βάθος τῆς σκέψεως ποὺ διαφαίνεται εἰς καθὲ γράμμῃν. Σπανίως συναντᾷ κά-

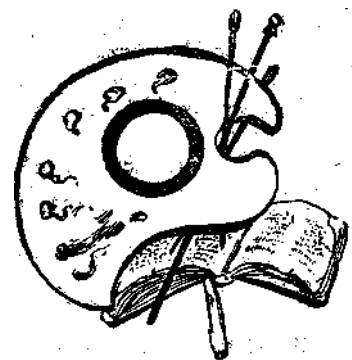
νεὶς σήμερον ἐνακαλὸν ποιητὴν καὶ ὅταν συμβαίνει τὸ τοιοῦτον πρέπει νὰ σπεύδωμεν νὰ ἀναγνώσωμεν καὶ ἀπολαύσωμεν τὸ ἔργον του. Πρὸ πάντων μὲ ἤρεσε τὸ ποίημα Ἐποικαλῶν καθε στίχος εἶναι ἓνας παλμὸς, μία ἀρμονικὴ συμφωνία. Ἐπεθύμουν νὰ μεταφέρω ὀλίγα ἀποσπάσματα, ἀλλὰ τὸ χρονόγραφημα ἐπέξεταθη πολὺ ὑποχρεοῦμαι νὰ σταματήσω, θὰ διηκλήσω ὅμως διὰ τὸ ἔργον τοῦ κ. Ἀνδρέου Σάλμὸν, θὰ τὸ ἀναλύσω πιστῶς διότι καιρὸς ἤδη ἐπίστη ν' ἀσχοληθῶμεν καὶ μὲ τὴν νέαν σχολὴν.

Παρίσι, 15 Φεβρουαρίου.

ARY RENE D' YVERMONT

ΟΙ ΛΟΓΙΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΘΑΝΑΤΟΣ τοῦ μεγάλου Ἰταλοῦ ποιητοῦ Καρδοῦτσι, ὁ βυθίσας εἰς πένθος σύμπασαν τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ τὸ ὄ Βασιλέως καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας μέχρι τῶν κατωτάτων λαϊ-

κῶν στρώματων, εἶνε γεγονός τὸ ὁποῖον ἀποβαίνει διδάγμα λίαν ἐνδιαφέρον δι' ἡμᾶς τοὺς ἀδελφοὺς τῶν Ἰταλῶν Ἑλλήνας.

Εἰς ποιητῆς θνήσκει ἐκεῖ. Καὶ συνταράσσεται ἡ ἔθνικη καρδία, δονεῖται ἡ ἔθνικη συνείδησις, πενθοῦν τὰ σύμβολα τοῦ Στέμματος. Ἐπὶ τῆ ἀναγγελίᾳ ἀκόμη τῆς ἀσθενείας του ἡ Ἰταλικὴ Βουλὴ, παραμερίζουσα καθὲ ἄλλην ἐργασίαν, ζητεῖ ἐναγωνίως ἀπὸ τὸν Πρόεδρον εἰδήσεις, ὡς οὗτος ἠτήσατο παρὰ ταυτῆ τηλεγραφικῶς. Ἀμα δὲ τῆ τελευταῖα Βασιλεὺς καὶ Κυβέρνησις, Γερουσία καὶ Βουλὴ, Πανεπιστήμια καὶ σώματα Ἐπιστημονικά, λαϊκαὶ ἀδελφότητες καὶ σύλλογοι πατριωτικοὶ ἔσπευσαν πῶς ἐμφαντικώτερον ν' ἀπονεύμουν τὰς τιμὰς εἰς τὸν μέγαν νεκρόν. Τὴν κηδείαν του γενομένην ἐν Βολώνια ἠκολούθησαν 30,000 λαοῦ. Καθ' ἑκατόντάδας αἱ

σημαῖαι τῶν σωματείων ἠκολούθησαν καὶ δέκα φορεῖα ἦσαν κατάφορα ἐκ στεφάνων. Ὁ τύπος ἐπένθησεν ἐξόχως καὶ εὐλκρινῶς. Ἀμα δὲ τῆ ταφῆ ἡ Βουλὴ ἐφήρσις τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντας ἐν Ρώμῃ, ἡ δὲ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις διέταξεν ὅπως εἰς ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους τελεσθῶν ἐπιμνημόσυνοι τελεταὶ διὰ τὸν ποιητὴν τῶν «Βαρβαρικῶν Ὠδῶν». Ἀλλὰ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἔσχεν ἀντίκτυπον ὁ θάνατος τοῦ Καρδοῦτσι, πρώτῃ δὲ ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ ἐφήρσις συλλυπητήρια πρὸς τὴν Ἰταλικὴν Βουλὴν διὰ τὸν θάνατον τοῦ Καρδοῦτσι. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἴσως κάμῃ, προκείμενου περὶ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων, κάποιαν ἐντύπωσιν, εἶνε ὅτι καὶ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἠδούκησε νὰ μετᾶσχη τοῦ Πανιταλικοῦ πένθους, διὰ τῆς ἐκφράσεως τῶν συλλυπητηρίων της.

Τὰ συλλυπητήρια αὐτὰ εἶνε ἐπι μᾶλλον θλιβερά, ἂν ἀναλογισθῆ τις ὅτι ἐκεῖ μὲν ποὺ ἐστάλησαν δὲν ὑπῆρχαν ἴσως ἀνάγκη αὐτῶν, καταπνιγέτα ἐν τῷ ὤκεανῷ τῶν πενήθμων τιμῶν καὶ ἐκδηλώσεων, ἐδῶ δὲ ἔθθα κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐχρησιζοντο καὶ ἐπεβάλλοντο δὲν ἐξεφράσθησαν. Ἐὰν ἐν ἀντιπαρολῇ πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ Καρδοῦτσι στρέψωμεν τὸ βλέμμα καὶ εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἀντίληψιν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, ἠθέλωμεν μετριάσῃ διὰ τὴν συγκλίνησιν τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἣτις ἀτάραχος ὡσεὶ ἐκ μαρμαροῦ ἴσταται προκείμενου περὶ Ἑλληνικῆς φιλολογικῆς ἐργασίας.

Ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς οὐδέποτε ἤμεψε τοὺς ἐργάτας τοῦ πνεύματος, οὐδέποτε τοὺς περιβαλθε, οὐδέποτε τοὺς ἐτίμησε ζῶντας ἢ τουλάχιστον καὶ νεκρούς. Αὕτη εἶνε ἡ ἀλήθεια, ἡ ἥμισα τιμητικὴ ὄχι διὰ τοὺς λογίους μας, ἀλλὰ διὰ τὴν πολιτείαν καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν. Ἀληθῆς μαρτυρολόγιον εἶνε ὁ βίος πλείστων λογίων καὶ ἐν παρελθούσαις ἐποχαῖς καὶ σήμερον ἐτι. Πόσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἀπέθανον παρεγνωρισμένοι ἢ ἀγνωστοί, ἀπογοητευμένοι ἢ ἀλγοῦντες, εἰς τὴν φάθαν τοῦ πτωχοκομείου ἢ εἰς πενήχαν κλίνην νοσοκομείου! Ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου μέχρι τοῦ χθὲς μόλις θανόντος ποιητοῦ Ἰωαννίδου, ὑπάρχει ἐν τῇ ὑλόφρονι κοινωνίᾳ

μας, μία τεραστία παρένθεσις μαρτύρων του πνεύματος αδόξως θανόντων. Είνε περιττόν ν' αναφέρωμεν τίνι τρόπῳ ἀπεθνον ὁ Ἰάλεμος, ὁ Βιζυηνός, ὁ Κλεάνθης Τριαντάφυλλος, ἡ Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου, καὶ πῶς ἐκηδέθη ὁ Ροῖδης καὶ ὁ Ἀσώπιος. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος θά ὠδηγεῖτο ἀνεπισήμως εἰς τὸν τάφον, ἐὰν ὁ γράφων τὰς γραμμὰς αὐτὰς μεθ' ἐνὸς φίλου του ποιητοῦ δὲν ἐξήντηλον πᾶν μέσον διὰ τὰ γαλβανίσουν ἐπισήμους τινὰς μακαρίως κοιμωμένους.

Αὐτὴ ἡ ἑλλησις ἠθικῆς τοῦλάχιστον ἐκ μέρους τῆς πολιτείας ἀμοιβῆς ἢ προστασίας — ἀφοῦ ὑπὸ ὕλικήν ἐποψιν ἢ κοινωνία μας ὄχι δὲν ὑποστηρίζει ἀλλὰ μαραίνει μετὰ τὴν οἰκτρὰν ἀδιαφορίαν τῆς καὶ τοὺς πλέον εὐσυνειδήτους ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν — αὐτὴ ἡ ἑλλησις στοργῆς πρὸς τὸ πνεῦμα τὸ δημιουργικόν, καὶ ἡ ἐγκατάλειψις αὐτῆς ἐξηνάργασε πλείστους νὰ ἀποκατασταθοῦν ἐν Εὐρώπῃ, ὅπως ὁ Γόζης καὶ ὁ Μωρεῆς, ὁ Ἄραμις καὶ ὁ Νικολάου, ὁ Ράλλης, ὁ Μάρδας, ὁ Λ. Ἀστέρης, ὁ Παρθένης, ὁ Ἐπισκοπόπουλος, ὁ Γαλάνης, ὁ Χατζόπουλος, ὁ Καιροφύλας, ὅπως καὶ ὁ Ἰακωβίδης καὶ ὁ Σάωχος διέμειναν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῇ ξένη, καὶ πόσοι δὲν θὰ ἐσπυδον ἐκεῖ, ὅπου τὸ φῶς καὶ ἡ ἀμοιβή, ἐὰν εἶχον τοῦλάχιστον τὰ ἐξοδα τοῦ ταξιδίου των! Εἶνε ἀξιοδύνατος ἡ ἀδιαφορία τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, διὰ τοὺς ἐργάτας τοῦ πνεύματος. Δὲν ἐνδιαφέρονται δι' αὐτοὺς οὔτε ὅσον διὰ τὸν τελευταῖον τελωνοφύλακα ἢ τὸν τυχόντα ἀργόμισθον γραφέα Ἐφορίας. Οὔτε ἐν κύτταρον τοῦ ἐγκεφάλου τῶν ἐκατοντάδων ὑπουργῶν ὅσοι διήλασαν ἐπάνω εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἀπησχόλησεν ἢ τύχη τῶν λογίων μας. Ὅλοι τοὺς περιεφρόνησαν. Καὶ ὅμως πλείστοι Ἑλληνας λόγιοι ἱκανοὶ νὰ τιμήσουν οἰανδήποτε φιλολογίαν, πνεύματα φωτεινότητα καὶ δημιουργικά, παρῆλθον χωρὶς νὰ φροντίσῃ τὸ Κράτος νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ τὸν ἄρτον. Πλὴν τοῦ Παλαμᾶ ὅστις ἐλλειμνίσθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἢ ζοῦν ἀπὸ ἰδιωτικὰς ἐργασίας, ἀναξίως πολλάκις τῆς πνευματικῆς των περιωπῆς ἢ διωρίσθησαν μὲν ὅσοι εἶχον μάρμυρα στὴν Κορώνη δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀλλ' ἐγένοντο ἔρμια τῆς συναλλαγῆς σήμερον διοριζόμενοι καὶ ἀβρίον ἀπολυόμενοι, ἢ ἐκφευδονίζόμενοι εἰς τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος.

Ποία κυβερνήσις διώρισε ποτὲ ἓνα ἄνθρωπον τῶν γραμμάτων θεωρήσασά τοῦτο καθήκον τῆς, ὅπως ἱκανοποίησιν τὴν ἀξίαν του καὶ τοὺς μόχθους του εἰς τὸ ἄγαρ στάδιον τῆς συγγραφῆς; Καὶ εἶναι οἱ πλείστοι ἐξ αὐτῶν, ἂν καὶ ἐξόχως μορφωμένοι, πένητες καὶ εἶνε οἰκογενεῖαρχαι. Ἐκ προϋπόλογισμοῦ 130,000,000 πόσα δίδονται εἰς λογίους; Βοᾶ ἀκόμη τὸ διάδημα τοῦ δημοσιογράφου Βερυκκίου, ὅστις ἐγένετο ὑποδηματοκαθαριστής, καταισχύνας οὕτω τὴν ἄστοργον πολιτείαν.

Ποία Κυβερνήσις ἀπένειμεν αὐθορμήτως τὸ παράσημον εἰς λογίους ἢ καλλιτέχνας καθ' ἣν ἐποχὴν ἐκρεμάσθη τοῦτο εἰς τὴν ποδῶν μπακάληδων, εἰς τὴν βελὰδα βλακῶν, εἰς τὸ σακάκι ἐπιτηδείων, εἰς τὴν βλαχκαλτσάν μικροδημάρχων; Ἀπὸ τοὺς 200 ἐξ ἐπαγγέλματος λογίους καὶ καλλιτέχνας μας οὔτε τρεῖς δὲν ἔχουν τὸ παράσημον διὰ τὰς φιλολογικὰς τῶν ἢ καλλιτεχνικὰς ἐργασίας, ὅσοι δὲ τυχόν

ἐξ αὐτῶν τὸ ἔχουν, τὸ ἔλαβον ὄχι διὰ τὴν πνευματικὴν ἀξίαν των, ἀλλὰ διὰ τὴν μακροχρόνιον ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν, τυπικῶς καὶ ἱεραρχικῶς παρασημοφορηθέντες, ἐκτὸς ἂν διεθέτε τις ἐκλογικὰ κερφάλαια.

Καὶ ἡ οἰκτρὰ αὐτὴ ἐν τῇ ζωῇ παραγνώρισις, παρακολουθεῖ τοὺς λογίους μας καὶ ἐν τῷ θανάτῳ, χωρὶς ἐν κλωνίον δάφνης ν' ἀκουσθῆσιν ἐπὶ τοῦ βασανισμένου σώματός των, χωρὶς μία ἐνδειξις τῆς ἐπισήμου Ἑλλάδος νὰ ἀποδώσῃ τὰς ἐσχάτας τιμὰς εἰς τὸ σκῆνος των καὶ ἐξαγνίσῃ αὐτὴν διὰ τὴν ἐνόσφ οὔτοι ἔζων, ἄστοργίαν τῆς.

ΔΑΦΝΙΣ

Αἱ ἀπόκρηφ ἐν Αθήναις

Ἡ ἀπόκρηφ ἐφέτος παρῆλθον ψυχραὶ, κυρίως τε καὶ μεταφορικῶς. «Κρύαις καὶ ἀπόκρηφαις», ὡς θὰ ἐλεγέ τις, ἀρὲ σκόμμενος εἰς ἐπαναλήψεις εὐρωτιῶντων λογοπαϊγίων.

Ἐν Ἀθήναις μᾶς λείπει ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος, ὁ δυνάμενος καὶ θέλων νὰ ἐργασθῇ, νὰ

τρέξῃ, νὰ ἐξοδεύσῃ, νὰ ἐνθουσιάσῃ καὶ ἄλλους διὰ νὰ γείνη κατὶ καλόν.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐφάνη πρὸς στιγμὴν ὅτι θὰ ἦτο ὁ Ἀρνιώτης.

Καὶ πράγματι. Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐναρξίως τοῦ Τριωδίου, ὁ Λεωνίδας Ἀρνιώτης θέλων νὰ δώσῃ ὀλίγην ζωὴν εἰς τὰ χαυνωμένα νεῦρα τῶν Ἀθηναίων, προσεκάλεσε εἰς τὴν ἐν ἑδῷ Ἀκαδημίας χορευτικὴν αἴθουσαν του τοὺς δημοσιογράφους καὶ τοὺς παρεκάλεσε νὰ ἐκλέξουν μετὰ τῶν γυναικῶν του... τῶν γυναικῶν τοῦ θιάσου του δηλαδὴ, τὴν βασιλισσαν τῶν Ἀπόκρηφ.

Καὶ εἰ συντάτται τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων μὲ σοβαρότητα μελῶν συστατικῆς συνελεύσεως, ἐξελέξαμεν τοιαύτην τὴν δεσποινίδα Τζίαναν, εἰρηνικῶς, ἀναιμάκτως, χωρὶς νὰ χυθῇ οὔτε σταγῶν...σαμπάνιας, ἐκ τῆς μιᾶς καὶ μόνης προσφερθείσης φιάλης πρὸς ἑορτασμὸν τοῦ μεγάλου γεγονότος.

Ἦλθεν ἡ Κυριακή: Ἡ ἐναρξίς τοῦ Τριωδίου. Ἡ Βασιλισσα, συνοδευομένη ὑπὸ τιμητικῆς ἀκολουθίας χορευτριῶν καὶ ἄλλων ἀοιδῶν (Σημ. Παρακαλῶ τὸν τυπογράφον νὰ προσέξῃ εἰς τὴν ὀρθογραφίαν τῆς τελευταίας λέξεως καὶ ἰδίᾳ τῆς παραληγουσῆς) ἐξῆλθεν ἐπὶ κάρρου εἰς περιοδείαν ἵνα χαιρετίσῃ τὰ πλήθη τῶν ὑπηκόων τῆς. Αἴφνης, εἰς τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ Προαστείου, ὁ παρακολουθῶν μικρόκοσμος εὐρέθη πρὸ ἄστεϊου ἀληθῶς θεάματος.

Τὸ κάρρο, ὑποκῦψαν εἰς τὸ βάρος τῆς Αὐτῆς εὐτραφεστάτης ἀποκρηφτικῆς Μεγαλειότητος, ἐθραύσθη καὶ ἡ ἐφήμερος βασιλισσα κατέπεσεν ἐκ

τοῦ θρόνου τῆς, γελῶσα ὅμως μετὰ τῶν πεζῶν ὑπηκόων τῆς, οὔτινες προθύμως τῇ ἔδωκαν χεῖρα βοηθείας πρὸς ταχέϊαν παλινδρόθωσιν τῆς δυναστείας τῆς.

Ἦλθεν ἡ ἐσπέρα. Ὁ Ἀρνιώτης ἀνέμενεν εἰς τὴν παρὰ τὸ θέατρον του αἴθουσαν τὸν κόσμον διὰ νὰ χορεύσῃ, διὰ νὰ ἰδῇ τοῦλάχιστον τὴν βασιλισσαν...

Τίποτε! Οὔτε τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, οὔτε τὰς ἐπομένας, ὡς οὔτε τὰς προηγουμένας. Ὁ κόσμος ἐπροτίμα τὸ καφεῖνον, τὸ οἰκογενειακὸν μάους, τὸ κρεβάτακι του.

Ὀλίγοι προσήρχοντο εἰς τὸν χορὸν καὶ οὐδεὶς ἐχόρευε. Μόνον οἱ χοροδιδάσκαλοι καὶ οἱ βοηθοὶ των ἐχόρευον, ἐκ καθήκοντος.

Εἰς τοὺς δημοσίους χοροὺς ἐπεκράτησε σοβαρότης, ἢ δὲν εἶδον ἀκόμη εἰς αἴθουσαν παραδόσεως ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Εἰς τοὺς ἄλλους δημοσίους χοροὺς ἡ αὐτὴ νέκρα. Οἱ ξένοι οὔτινες ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ διασκεδάσων, θὰ ἐπληξαν ἐξ ἀνίας, ἐὰν δὲν εἶχον γνωστὰς οἰκογενεῖας διδούσας χοροὺς εἰς τὰς αἰθούσας των.

Ἡ φιλότιμος προσπάθεια τοῦ Ἀρνιώτη ἐσκόνηται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς.

Ἐπὶ τέλος οὔτος ἠναγκάσθη νὰ συνταίρισθῇ

μετὰ τοῦ Κ. Τσόχα, καὶ νὰ μεταφέρῃ τὸν θιάσον του εἰς τὸ μικρὸν ἀλλὰ κομψὸν θεατρίδιον «Ὀλύμπια» τὸ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἐν τῇ ὁδῷ Πατησίων, καὶ οὕτω δύο δραστηριότητες, ἐνωθεῖσαι, ἔδωκαν κάποιαν ζωὴν εἰς τὴν πόλιν.

Ἄλλ' ἔδωκαν ζωὴν τεχνητὴν, ζωὴν δι' ἐνέσεων. Τὸ θέατρον ἐπληροῦτο καθ' ἐκάστην ἐσπέραν διὰ νὰ θαυμάσῃ τὰ καζατσόκ, τὰ τσαρδάς καὶ τοὺς ἄλλους ὠραίους χοροὺς τῶν θηλέων οὐσάρων, τὴν ταραντέλλαν, τὸν κινηματογράφον καὶ τὰ λοιπὰ. Ἀλλὰ μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως, ὅτε ἤρχιζεν ὁ χορὸς, πάντες σχεδὸν ἀπεχώρουν, καίτοι δὲν ὑπερχροῦτο τις εἰς πρόσθετόν τινα πληρωμὴν.

Φαίνεται, ὅτι ὁ συρμὸς τοῦ χοροῦ πλησιάζει νὰ λήξῃ.

Καὶ ὅμως, οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων χορευταί, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης δὲν ἀπήξῃτο νὰ χορεύῃ δημοσίᾳ, ὁ δὲ Πλάτων ἐπέγετο διότι ἠρνήθη νὰ λάβῃ μέρος εἰς χορὸν δοθέντα παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Συρακουσῶν.

Ἄλλὰ τότε ἦσαν ἄλλοι καιροί, ἄλλα ἤθη.

Σήμερον ὁ κόσμος φοβέται φαίνεται τὸν ἀφορισμὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου κατὰ τῶν χορῶν καὶ τῶν μεταμφιεσῶν.

I. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τὰ δωρηθέντα εἰς τὴν Ἐθν. Πινακοθήκην ὑπὸ τοῦ κ. Γο. Μαρασλή ζωγραφικὰ ἔργα, ἐτοποιήθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ κ. Ἰακωβίδου εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Ἀβερωφείου μεγάρου. Τὰ ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ κ. Μαρασλή ἔργα εἶνε δέκα θαυμάσια εἰκονογραφεῖα διασημῶν Ρώσων ζωγράφων, ἦτοι Ὁρλόβοκ, αἱ τελευταῖαι ἀκτίνες. — Μπογοιόμπωφ, ὁ Νεβας ἐν καιρῷ νυκτός. — Σβέριτοκωφ, Ἀγέλη λύκων. — Αἰβαζόφωκ α' Γαλήνη. β' Ἰούλιος. — Μεστοφόσκω, Ἀποψὶς Κοιματίας. — Λιέμπωκωφ, Ἡ γροῦα γελωτοποιός. — Γολοβνῶφ, Ἀκάτιον. — Φιλλπωφ, Σκηναὶ ἐπὶ τῶν Καννασιῶν ὄρεων, δύο μεγάλα ὕδατογραφεῖα Ἐκτὸς τούτων ἀπέστειλεν εἰς ἰδιαιτέρας θήκας πολυτιμοτάτην συλλογὴν ἐξ 111 περισχεδιασμάτων πρωτοτύπων τῶν διασημοτάτων ζωγράφων τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τῶν μετέπειτα χρόνων, ἐν οἷς τοῦ Ραφαήλ, τοῦ Ροῦβένς, τοῦ Τιτορέτου κ.λ.π. Τὰ προσχεδιασμένα ταῦτα θὰ ἐκτεθῶσιν ἐν κατασκευασθησομέναις πρὸς τοῦτο ὑάλιναις θήκαις.

Ἀπέθανεν ἐν Τριπόλει, ἐνθα ὑπηρετεῖ ὡς εἰσαγγελεὺς, ὁ συγγραφεὺς πολλῶν κωμωδιῶν Μιχαὴλ Ζώρας. Ὁ Ζώρας εἶχε στεφθῆ πλέον ἢ ἀπαξ εἰς τὸν Λαοσάειον διαγωνισμὸν. Ἐκ τῶν παρασταθέντων ἔργων του ἔσχον ἱκανὴν ἐπιτυχίαν τὰ «Ἀνόμοια», τὰ «Φαινόμενα καὶ πράγματα» ὁ «Δέκατος τρίτος» καὶ ἔσχάτως οἱ «Ἐπαρχιώται» εἰς τὸ Βασ. Θέατρον.

Εἰς τὸ Βασ. Θέατρον ἐδόθη συναυλία ὑπὸ τῶν ἄρετι ἀρχιεπιστῶν Ρωσίδων δεσποινίδων Βέρας καὶ Ναδέδας Τσερνίτζκα. Εἰς δια τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης ὅθεν διήλθον δώσοσσι 300 συναυλίας ἐκρίθησαν εὐμενέστατα. Ἡ Βέρα εἶνε κλειδοκνυβαλιστρια, ἡ δὲ Ναδέδα μεσόφωνος εἰς τὸ Θέατρον τῆς Πετροπόλεως.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν μετεκάλεσεν ἐκ Γερμανίας τὸν διάσημον Ἕλληνα κλειδοκνυβαλιστὴν κ. Α. Λαμπρινόν, ἀπόφοιτον τοῦ Ὁδείου τῆς Λειψίας. Θὰ δώσῃ δύο συναυλίας εἰς τὸ Ὁδεῖον.

Ἡ Ἰταλικὴ Βουλὴ παρεδέχθη πρότασιν περὶ ἀνεγέρσεως ἐν Ρώμῃ μνημείου εἰς τὸν Καρδαῖσι.

Ὁ μέγας χημικὸς Μαιουσσάν, ὁ λαβὼν πέρουσι τὸ βραβεῖον Νομπέλ, ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις.

Εἰς τοὺς ἐν Ρώμῃ τιμῶντας τὴν Ἑλλ. τέχνην διακε-

δήμημα Ἐρ. Σέγμεβιτζ.—Χρονικά.—Ἀναγνωστῆριον.
Τιμὴ δρ. 1.

Ἰπὸ τῆς λογίας δεσποινίδος Ἑλένης Σβορώνου ἐξε-
δόθη ἐν Σάμῳ εἰκονογραφημένον Μικροασια-
κὸν Ἡμερολόγιον ἐκ 400 σελίδων, μετ' ἑλλην
ἐκλεκτῆν καὶ πολλὰς εἰκόνας. Περιέχει ἔργα Ἰβαν ἐνδια-
φέροντα τῶν κ.κ. Βικέλα, Ἀρνίον, Νισβάνα, Δε Βιά
ζη, Χατζ' Ἰδάκι, Γενναδίου, Ἀλεξάνδρου Παπαδοπούλου,
Σιχατήρη, Καλογεροπούλου, Τανάγρα κλπ. Ἡ φιλόκα-
λος καὶ φιλόμουσος ἐκδότις κατώφεισε νὰ παρουσιάσῃ
ἐν Ἡμερολόγιον πολλοῦ λόγου ἀξίον, εἰς τὰς σελίδας τοῦ
ἑποίου ἔφθονα τὰ ἐντυπώματα συναντᾷ ὁ ἀναγνώστης.

Ἐὶ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀρχιμανδρίτης καὶ σχολάρχης τῆς
Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Στανου κ. Χρυσόστομος Πα-
παδόπουλος ἐξέδωκεν «Ἰστορικὰς Μελετάς»,
ἐν τόμῳ ἐκ σελ. 246. Ἐἶνε 13 μονογραφίαι ἐπὶ θεμάτων
ἀναγομένων εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ α' μέχρι τοῦ ε' αἰῶνος
Ἑλληνοσιατικῆν ἱστορίαν. Ἐξ αὐτῶν ἀναφέρονται τὰς
σημαντικότερας: Αἰτίαι τῶν διωγμῶν.—Ὁ ἐθνικὸς ἐν
Παλαιστίνῃ κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα.—Αἱ πρώται σχολαὶ τοῦ
Βυζαντίου.—Οἱ ἐν Ἀντιοχείᾳ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες.—
Στέφανος τῶν Βυζαντινῶν αυτοκρατόρων.—Κόριλλος ὁ
Λούκαρις.

Ἐξεδόθησαν εἰς Ἑλληνικῆν μετάφρασιν αἱ περὶ Κων-
σταντινουπόλεως ἐντυπώσεις τοῦ καθηγητοῦ τῆς
Ἰταλικῆς κ. Luigi Irranti

Οὐβρενβοιυρτιυεσε. Poèmes par Louis
Mandin. Μετὰ πολλὴν ἀσθητικὴν καὶ τέχνην ὁ κ. Mandin
φιλοτεχνεῖ τοὺς στίχους του. Ἐκ τῆς συλλογῆς, ἣ ὅμοια
ἐν τῷ συνόλω τῆς δικαιολογεῖ τὸν τίτλον, ὑπάρχον
ποιήματα ἀληθῶς ἐμπνευσμένα.

Μετ' ἑωρᾶ.—Περιοδικὸν δεκαπενθήμερον, ἐκδιδο-
μενον ἐν Τριγκάλῳ. Διευθυντὴς Θ. Χατζηγάγος.

Ἀγγελλοῦνται:

Τοῦ νησιοῦ μου.—Διηγήματα Ἀγγ. Κοσμῆ,
δημοσιογράφου ἐν Πειραιεῖ.

Μακεδονικὰ Διηγήματα.—Ἰπὸ Σπυρ.
Σπυριδωνίδου, ἀρχιουκράτου τοῦ »Ἀστειῶς».

Δόξοι καὶ ὀμιλίαι Ἀμβροσίου Σφαιρα-
νάκη, ἐπισκόπου Ἰερῶν καὶ Σητείας.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Ν. Α. Ἐνταῦθα.—Εἰς τὴν διεθνή ἐκθεσὶν Βορ-
δῶν ὑπάρχει καὶ καλλιτεχνικὸν τμήμα.

Συνδρομὴ εἰς Κε σ.—Ὁ «Ἀγγέλος τοῦ Μα-
ραθῶνος» ἐξηγητήθη ἀλοοσχερῶς. Δὲν ὑπάρχει οὔτε ἐν
ἀντίτυπον.

Θ. Ρ.—Αἱ καλλιτεχνίδες τῶν Παρισίων ἔδρουν ἰδι-
οὺν ἰδικὴν τῶν Καλλιτεχνικῆν λέσχην, τῇ πρωτοβουλίᾳ
τῆς κ. Οὐίλλιαρ προέδρου τῆς ἑνώσεως τῶν ζωγράφων
γυναικῶν τῆς Γαλλίας καὶ τῆς δουκίσεως δ' Ὑζέη. Ἡ
λέσχην τῶν γυναικῶν ζωγράφων εἶνε τόπος ἐργασίας καὶ
ἀναπαύσεως συγγενῶν. Αἱ καλλιτεχνίδες προσέρχονται εἰς
τὴν λέσχην εἰς θανάσια ἐργαστήρια, συμφώνως πρὸς
τοὺς κανόνας τῆς ἡμετέρας, τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀνάσεως
καὶ ἐργάζονται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν μεγάλων καλλιτεχνῶν.
Εἰδικὴ αἴθουσα ὑπάρχει διὰ τὴν ζωγραφικὴν τῶν ζώων
ἀποτελοῦσαν ἤδη ἰδίον κλάδον τῆς ζωγραφικῆς, δύο δὲ
αἴθουσαι χρησιμεύουν δι' ἐκθέσεις ἔργων παλαιῶν καὶ

νέων τέχνης. Εἰς τὰς ἐκθέσεις ταύτας ὀνομαστοὶ φιλό-
λογοι κἀμνον διαλέξεις. Ὑπάρχει πρὸς τοῦτους
κοινοτάτη αἴθουσα ὑποδοχῆς, ἐν ἣ αἱ ἐργαζόμεναι ἐν
τῇ λέσχῃ καλλιτεχνίδες δύναται νὰ δέχονται τοὺς φί-
λους τῶν καὶ νὰ προσφέρουν εἰς αὐτοὺς τὸ τέλειον. Τρια-
κόσια μαθήτρια ἐργάζονται ἤδη εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ
μοναδικῆν αὐτῆν λέσχην.

Συναδέλφω.—Ἐχέτε δίκαιον. Παρελήφθη εἰς τὴν
ἐπιθεώρησιν τοῦ 1906 ὁ θάνατος τοῦ ἐν Πάρισι ποιη-
τοῦ Ἡλία Σινοδινῶ.

Πρακτικῶ.—Οἱ ἀελόπνευες κυβερνητικῶν κα-
θαρίζονται ὡς ἔξῃς. Τρίβετε μίφωλλαν, τὴν ἀναμειγνύετε
μετ' ἰσχυρὸν οἰνόπνευμα καὶ ἀλείψετε προσορθεύοντες τὰς
ἀέλους. Ἀφ' ἡραυθῆ τὸ μίγμα, τὸ καθαρίζετε με-
τεργὸν ὑφασμα.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Μεταξὺ τῶν μετὰ τὸν ἀνώτατον βαθμὸν διπλωματούχων,
εἰς τὸ κλειδοκῆμβalon, τοῦ Ὀδείου Ἀθηνῶν, συγκατά-
λεγκται καὶ ἡ δεσποινὴς Κατίνα Β. Παντελάκη, ἣς τὴν
εἰκόνα παραθέτομεν, Ἡ Δρῆς Παντελάκη, θυγάτηρ τοῦ
ἐν Πειραιεῖ διακεκριμένου λαοῦ κ. Βασιλείου Παντε-
λάκη, διέτέλεσε μαθήτρια τοῦ κ. Μιχ. Βελουδίου, ἔλαβε
δὲ μέρος ἐκτελέσασα δυσκολώτατα τεμάχια μετὰ τῆς δια-
κρινοῦσης αὐτὴν ἀριστοτεχνίας, εἰς τὴν προτελευταίαν
συναλίαν τοῦ Συλλόγου τῶν διπλωματούχων, θέλει δὲ
λάβει ἐπίσης μέρος εἰς τὴν πρώτην δοθησομένην κατὰ
τὸν ἀρξάμενον μῆνα συναλίαν τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου.

ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΣΙΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐκομίσθησαν νέοι ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΙ ΚΟΝΔΥΛΟ-
ΦΟΡΟΙ ἐκ διαφόρων ἐργοστασίων (FONTAIN PEN).
Οἱ κονδυλοφόροι οὗτοι ἀπαξ πληροῦμενοι ἐπαρκοῦσι
διὰ γραφὴν 2000 λέξεων.

ΔΕΛΤΑΡΙΑ ἑλληνικὰ ἐκδόσεως Πάλλη καὶ Κοτσία
ἐξαιρετὸν ποιότητος ποιοῦνται τὴν μαύρα 5 λεπτ. ἕκαστον.

Γ. Θ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐμπόρος καὶ ἀντιπρόσωπος Βιομηχανικῶν καὶ
ἐμπορικῶν καταστημάτων ἐν Βόλῳ.

Παραγγελίαι καὶ προμήθειαι παντὸς εἶδους ἐκ τοῦ
ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ.

Εἶδι κὸ τ ης μεταλλά, σιδηρὰ ἀκατέργαστα, σι-
δηροδοκοὶ, κασίτερος, τενεκέδες, μέταλλα ἐν γένει
ἀγγλικά, βελγικά, σουηδικὰ κλπ., σωλῆνες, τζάμια,
ὑφάσματα, νηματα, οἰκιακὰ σκεύη, σιδηρικά, λινέ-
λαϊα, χρώματα.

Μοναδικὸς εἰσαγωγεὺς διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐν γένει τοῦ
ἀρίστου σφυρηλάτου σουηδικοῦ σιδήρου.

Γκαζομηχαναὶ, μηχανήματα ἐν γένει, πιάννα, μπι-
λιάρδα, ρολὰ, γέφυρα κλπ. κλπ.

Πᾶσα ζητούμενη πληροφορία δίδεται τάχιστα.

ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΣΣΑΡΗ

Midan Aziar.—Caire

Τὸ καφενεῖον τοῦ κ. Πάσσαρη, κείμενον ἐν
τῇ ἀνωτέρῳ πλατείᾳ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὁδοῦ
τοῦ Νεῖλου, εἶνε τὸ πλέον εὐάερον κέντρον. Πε-
λατεία ἐκλεκτῆ. Ποτὰ εὐρωπαϊκὰ.